1942 március 5 csütörtök

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 52 sz. KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ Ára: 12 fillér

Diákház

A Darányi Kálmán-diákház létesítésére irányuló mozgalom az elmult vasárnap Budapesten, a következő vasárnap Debrecenben szép ünnepélyben domborodik ki. Örömmel és boldogan értesülünk az újabb ifjúsági intézményről, melyet bizton követ majd a többi is, hiszen ezen a téren amúgy se tehetünk eleget, mert minél többet alkotunk, annál több a teendő, melyet még ennek a nemzedéknek kellene elvégeznie.

A tanult ország első igazi tudatos munkása ebben a században kétségkívül Klebelsberg Kunó volt.

Nevéhez fűződik a legtöbb iskola létesítése, a tanyai, elhagyott világok tanításának nagy kérdése. Sokat tett, sokat alkotott, de nem eleget, mert ő mondta éppen egy ünnepi alkalommal, hogy ezen a téren eleget tenni nem lehet.

Annak idején sok vád érte azért, mert egyetemek, iskolák, intézmények túlságosan méretezettek voltak a csonka, szegény ország zsebéhez képest. Holott ma kétségkívül megállapíthatjuk, hogy talán egyedüli embere volt a hazának, aki tettekkel akarta megmutatni, hogy valóban sokkal közelebb van a revízió kérdéseinek megoldása, mint azt sokan hinni merik. Ha pedig eljön a nagy nap, amikor felszabadulnak a határok, akkor nekünk emberekre, tanult magyarokra sokkal, de sokkal inkább fokozott mértékben szükségünk lesz, mint bármikor . . .

És mikor eljött a csodák alig hitt napja, amikor felszabadultak a trianoni átok súlya alatt összegörnyedt határok, valóban kellett az ember, a magyar tanult ember olyan tömegben, hogy hirtelen már azt se tudtuk, hogy honnan szedjük őket és állítsuk fontosabbnál fontosabb posztjára a magyar életnek . . .

És ma is érezzük, hogy kevés a tanult fő, kevés a művelt ember, kevés az iskolázott, diplomás magyar férfi, akikre pedig égetően nagy szüksége van a magyar életnek.

Első sorban a megszállás alól felszabadult területeken.

Akármennyire nemzeti állam is vagyunk, szentistváni gondolat jegyében élő ország, első sorban mégis csak arra kell törekednünk, hogy a mi vérünk, a mi nemzetiségünk, az uralkodó, ezer esztendeje vezetőrétegű magyarság állja meg a helyét mindenek előtt. Mi nem akarunk senki fölött lenni, de elsők az egyenlők között mégis csak vagyunk. Ezt azonban csak szellemi fölényünkkel, vezetésre teremtett elhivatottságunkkal úgy érhetjük el, ha tanulunk, minél jobban és minél többet.

Iskolák kellenek és az iskolákba magyar gyermekek ezrei vonuljanak fel. A magyar vidék, hála Istennek, kifogyhatatlan tehetségekben, csak módot és alkalmat kell nyujtani arra, hogy ezek a magyar fiúk és leányok tanulhassanak is. Minden községbe középiskolát nem adhatunk, a központi fekvésű városok iskolái ellátják a vidék taníttatását is, csupán ott van baj, hogy kevés a tanuló diákok befogadására alkalmas hely. Magánházak és egyes háztartások nem mindig és nem mindenben alkalmasak arra, hogy diákokat tartsanak. Erre a célra nekünk internátusokat kell minél nagyobb számban felállítani, ahol a vidéki szülők nyugodtan nevelhetik gyermekeiket. — A tél is megmutatta, hogy a vonaton bejáró tanulók tengersokat szenvedtek a hidegtől, elcsigázódtak, tanulmányaikat is csak a legnagyobb erőfeszítéssel végezhették. Talán ez az állapot még inkább befolyásolja az illetékeseket arra, hogy a magyar városok életében egyre nagyobb szerep jut az internátusok, a bentlakásos nevelőintézetek felállítására.

Megfelelő vezetés mellett mindig többet tud adni egy jó bentlakásos diákotthon, mint a legkitűnőbb családi ház, ha az nem a gyermek családi otthona. A magyar ifjúság nevelése nagy gond államra és társadalomra, családra és egyénre egyaránt.

Ez a nagy gond azonban nem megoldhatatlan, ezen lehet és kell is segíteni. Nem szórványos esetekkel, hanem olyan széjjelterjesztett, de mégis kézben tartott gondolattal, hogy ma már a tanyai iskolák mellé is bentlakásos intézeteket teremtettek itt-ott szerte az országban.

Tanulni akarunk, tanulni fogunk és ebben a tanulásban csak akkor lehetünk elsők, ha minden módot és alkalmat megadunk ifjúságunknak arra, hogy örömmel és jókedvűen, szorgalmasan készülhessen az élet küzdelmére.

Ezért üdvözlünk minden új internátusi tervet és megvalósítást igaz örömmel, mert tudjuk, hogy ezekből sok lehet, de elég soha, mert az a cél, hogy minden magyar ifjú, fiú és leány tanulmányai alatt a szülői házban, vagy a szülői házon kívül tanulásra alkalmas helyet találjon, boldog otthont.

Angol légitámadás Páris ellen, hatszáz halott, ezer sebesült

Egész uccasorok tüntek el a munkásnegyedekben - Öt-hatemeletes épületekből csak romok maradtak meg, maguk alá temetve sok családot - Megrongálódott a Rodin-Múzeum és a sevresi világhírű porcellángyár

Vichyben gyáva vérengzésnek minősítik a légitámadást, Petain államfő nemzeti gyásznapot rendelt el

A hollandindiai csapatok visszahúzódnak a japán nyomás elől - Az amerikai nyugati partot hadizónának nyilvánították

Még a háború eseményeit is elnyomja az a hír, mely Páris ellen az angolok részéről intézett éjszakai légitámadásról szól. Lakónegyedeket értek a meglepő légitámadások, melyekre a francia főváros lakossága nyilván nem volt elkészülve, hiszen Franciaország már kikapcsolódott a háborúból és nem hadviselő fél.

Megdöbbentően nagy az áldozatok száma. Az első jelentések **hatszáz halottról és ezer sebesültről tudnak.** Az anyagi kár is nagy, megrongálódott a híres **Rodin-múzeum és a sevresi porcellángyár.**

A **berlini Wilhelmstrassen** a Páris elleni támadással kapcsolatban rámutatnak arra, hogy az angol sajtó és az angol politikusok annakidején felháborodásukat fejezték ki, amidőn a német légihaderő az offenzív hadművelet során bombázta az egyik párisi repülőteret, amely nem érintette Páris városát. Most azonban az angol támadás Páris békés francia lakossága között rendezett valóságos vérfürdőt. Jellemző az angolok és amerikaiak magatartására, — hangoztatják a Wilhelmstrassen, — hogy háborúba uszítanak egy népet és ha összeomlik, durván sértegetik és lábbal tiporják, mivel nem volt hajlandó az utolsó emberig elvérezni az angolszász érdekekért. Senki sem állíthatja azt, hogy Franciaország tovább folytathatta volna a háborút és hogy ilymódon a fegyverszünetet nem a katasztrófális összeomlás tette katonailag szükségessé, — fejeződik be a Wilhelmstrasse illetékes köreinek nyilatkozata.

VICHYBEN

a következő hivatalos közleményt tették közzé: Pétain tábornagy államfő a késő esti órákban értesült a párisi külvárosokat ért bombatámadásról. **Az államfő fájdalommal telt szívvel hajlik meg azok előtt a munkáscsaládok előtt, amelyek ennek a gyáva vérengzésnek áldozatai lettek. A véres támadás, amely kizáróan a polgári lakosságot sujtja, az egész országban mély felháborodást keltett s benne kifejezésre jut a francia nemzet balsorsa. Pétain** tábornagy elhatározta, hogy a temetés napja nemzeti gyásznap legyen.

HADIZÓNA AZ AMERIKAI NYUGATI PART

Hogy mennyire közeledik a háború Amerikához, arra jellemző, hogy az amerikai nyugati partot hadizónának nyilvánították. Mint San Francisco-ból jelentik, Washington állam felét, továbbá Oregont, Kaliforniát és Arizona déli felét háborús területté nyilvánították. Ezekről a területekről kiutasították az ellenséges külföldieket és az Amerikában született japánokat. Az intézkedés 140.000 ellenséges külföldit és Amerikában született 70.000 japánt érint. Kaliforniában az intézkedés következtében 95.000 embert utasítottak ki.

ROOSEVELT HADITERVEI

Az MTI által ismertetett washingtoni jelentés szerint Roosevelt közölte, hogy a hadsereg vezetésében a következő változások történtek: Arnold tábornok átvette a légi haderő, Meneir tábornok a szárazföldi hadsereg és Sommerwell tábornok a segédszolgálat vezetését. Ezekkel a változtatásokkal — Roosevelt kijelentése szerint — azt akarták elérni, hogy fiatal, erélyes és a helyzethez alkalmazkodni tudó tábornokokat tegyenek meg vezetőkké. Az új parancsnokok feladata lesz a háborút átvinni az ellenség területére, — mondja a jelentés.

UJABB KINEVEZÉSEK AZ ANGOL KORMÁNYBAN

Az angol hírszolgálat hivatalos jelentése szerint a kormányban a következő újabb kinevezések történtek: William Jowitt volt főügyészt a pénzügyminisztérium főtitkárává, Max Wellfyft főügyésszé, Pilkingtont a polgári hajózás miniszterévé, Emry Sewanst a dominiumügyi minisztérium parlamenti titkárává, Chapmant a skót ügyek parlamenti titkárává, Peatot a szállításügyi minisztérium parlamenti titkárává, Arthur Hendersont a hadügyminisztérium parlamenti titkárává nevezték ki.

EDEN KIJELENTÉSEI

A Német TI ismertetése szerint Eden angol külügyminiszter, — mint az Associated Press Londonból jelenti, — szerdán az alsóházban kijelentette, hogy a brit kormánynak Németországgal szemben követett magatartása »igen jól

TŐKÉS FOTÓ
•PÜSPÖKI PALOTA•

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

megfér« Sztalin legutóbbi nyilatkozatával. A brit kormánynak ez a magatartása — fejtette ki Eden, — megfelel az ő mult év augusztusában tett nyilatkozatainak. Eden ezután »egészen világos ténynek mondotta azt, hogy az angol célok addig nem érhetők el, amíg Németországban a mostani rendszer áll fenn«.

INDIA HELYZETE

Az angol felsőházban kedden délután — mint a brit hírszolgálat jelenti — vita folyt India keleti határainak védelméről. A devonshirei herceg, az indiai és burmai ügyek államtitkára megállapította, hogy a helyzet Burmában nagyon komoly. Közölte a többi között, hogy Churchill legközelebb nyilatkozni fog az indiai helyzet politikai szempontjairól. Kijelentette továbbá, hogy India a középkeleti, az iraki és az iráni hadjáratokban nagymértékben kivette részét és hogy a Maláji félszigeten indiai csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek.

A burmai helyzetről szólva a devonshirei herceg ezt a küzdelmet »nagyon fontos és súlyos következményekkel járó csatának« mondotta, amelyben indiai és kínai csapatok is közreműködnek. Az India keleti határának védelméről megindult vitában lord Strabolgi kijelentette, kár volt, hogy a 18. hadosztályt nem irányították Rangunba Szingapur helyett, amelyről már tudni kellett, hogy nehezen tartható. A hinduk felfegyverzése mellett foglalt állást.

Wedgewood (munkáspárti) hangsúlyozta, hogy az indiai brit hadseregnek a határon kellene állania s nem az ország belsejében.

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök rendeletére a legközelebbi napokban katonai utánpótlási bizottság megy Indiába. Ennek a bizottságnak a feladata India védelmének elősegítése az Egyesült Államokból történő hadianyagszállításokkal, gondoskodni a Kínába vezető burmai út pótlására szolgáló útvonalról.

Hastings angol őrnagy rádió hírmagyarázó Wavel tábornok megbízatásának újabb változásával kapcsolatosan a brit rádióban kijelentette, hogy »az India feletti parancsnokság átadása logikus és elkerülhetetlen lépés. Csak az a keserű benne, hogy két ízben került rá sor. India veszélyben van. Keleti határait nagyobb veszély fenyegeti, mint valaha«.

A szovjet elleni arcvonal

A Donec-fronton megsemmisült egy bolsevista lovashadtest

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Szebasztopol körül vont bekerítő arcvonalon körülzártuk és megsemmisítettük azokat a szovjet erőket, amelyek megkíséreltek áttörni a német állásokon. Az ellenségnek okozott súlyos veszteségek mellett 940 foglyot ejtettünk és 16 páncélos kocsit, valamint sok géppuskát és gránátvetőt zsákmányoltunk.

A Donec-vidékén az ellenség folytatta sikertelen támadásait. Ellentámadás során hegyivadász-, páncélos- és légi erő példásan együttműködve szétszórtak egy ellenséges lovashadtestet. Páncélosaink benyomultak a hátráló ellenség soraiba és súlyos veszteségeket okoztak neki. A középső és északi arcvonalszakasz több helyén az ellenség támadásokat intézett, amelyek azonban sikertelenek maradtak. Egyik saját helyi támadó vállalkozásunk során az ellenséget kivetettük állásaiból. A „Flandria" SS-légió e támadás során elkeseredett közelharccal 25 ellenséges kis erődöt foglalt el.

Az ellenség március 2-án és 3-án a keleti harctéren összesen 75 páncéloskocsit vesztett.

A Német Távirati Iroda katonai helyről a következőkről értesül:

A csatatéren átvizsgálása során megállapították, hogy a bolsevisták február 13-tól 24-ig a keleti arcvonal déli szakaszán **15.000 halottat és legalább ugyanannyi sebesültet és foglyot vesztettek. Ez a szám hat ellenséges hadosztály elvesztésével egyenlő.** Német harci repülőgépek a hadtest arcvonalszakasza felett 11 nap leforgása alatt 70 ellenséges gépet lőttek le. (MTI.)

Csapatait ért borzalmas veszteségek hatása alatt megőrült egy szovjet rohamhadsereg parancsnoka

Berlin, március 4. (Német TI) A keleti arcvonal középső szakaszán a német csapatok ismét elhárították a bolsevista erők támadásait. Egyik helyen a Szovjet 1200 embere maradt holtan a harc terén úgy, hogy az ellenség egy hadtest szakaszán 2145 halottat vesztett. A németek sok löveget, géppuskát és gyalogsági fegyvert zsákmányoltak sikeres támadásaik során. Szovjet részről a hét elején kísérletet tettek, hogy nagyobb egységekkel betörjenek az Ilmen tótól délre húzódó német arcvonalba.

Az ellenség kísérletét a német csapatok meghiusították és súlyos veszteségeket okoztak a bolsevistáknak. A **Sztaraja Russzától** keletre folyó harcok során az utóbbi napokban német hadifogságba került az 1. számú orosz rohamhadsereg parancsnokának segédtisztje, Kirejev hadnagy, aki elmondotta, hogy **a rohamhadsereg rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett** és több lövészhadosztályt ki kellett vonni a hadsereg kötelékéből, mert a megmaradt részeket már nem lehetett bevetni. **Az egyik zászlóaljból például alig tíz ember maradt meg.**

Valamennyi német fegyver közül a repülőbombák gyakorolták a legszörnyűbb hatást — tette hozzá Kirejev. — A szovjet segédtiszt szerint a hangulat az orosz vezérkarban már hosszabb idő óta igen nyomott. **Galickij** vezérőrnagy aki decemberben a legnagyobb reményekkel vette át a rohamhadsereg parancsnokságát, **a csapatait ért borzalmas veszteségek hatása alatt megőrült.**

Olasz tengeralattjárók tevékenykednek az USA partjainál

Dél-Líbiából visszavonulásra kényszerítették az angolokat

Az olasz főhadiszállás jelentése:

A Dél-Líbiába benyomult ellenséges gépesített kötelékeket Szahara-különítményeink haladéktalanul megtámadták és kényszerítették, hogy veszteséggel visszavonuljanak. A kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére is a harcokba erélyesen beavatkozó légi haderőnk az ellenséges kötelékeket üldözőbe vette és szétszórta.

A német és olasz repülőkötelékek Tobruk terében egymásután következő rombolási műveleteket hajtottak végre. Három Curtis-gépet a harcokban lelőttünk. A negyedik gépet sivatagi légelhárításunk semmisítette meg.

Máltát újból megtámadtuk. La Valetta kikötőjében német repülőgépek találatot értek el egy brit cirkálón, amelyből azonnal magas lángok csaptak fel.

Angol repülőgépek bombázták Ben-

gázit. Tekintélyes károk nem keletkeztek. Három benszülött megsebesült.

A keddi hadijelentésben említett Palermo elleni légi támadás áldozatainak száma a polgári lakosság körében hatra emelkedett, a sebesültek száma 98. A legtöbben könnyebben sebesültek meg.

Az Egyesült Államok partjainál tevékenykedő tengeralattjáróink összesen 27.224 tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret süllyesztettek el.

Apolló filmszínház.
CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK
Kísértés
Főszereplők: Karády Katalin, Nagy István és Bulla Elma.
Három érdekes ember küzdelme a szerelemért, becsületért és a kísértés ellen.

A csendesóceáni háború

Heves harcok Jáván, — a szövetséges csapatok visszavonulnak — A japánok elfoglalták Bandoeng repülőterét — Tengeri csata a Gilbert szigeteknél — A japánok elvágták a burmai utat

Tokió, március 4. A japán csapatok szumatrai gyors sikerei különösen Uenkoelens város megszállását, valamint a japán felderítő erőknek a malajai félszigettől nyugatra és Rangoontól délre fekvő vizeken kifejtett tevékenységét Tokióban előkészületnek tekintik a hadműveleteknek az indiai-óceánig való kiterjesztésére.

Bár a burmai harctérről nem érkeztek újabb hivatalos jelentések, beavatott körökben úgy tudják, hogy Rangoon elfoglalása küszöbön áll. A holland-keletindiai hadszíntérről a jávai hadműveletek gyors kifejlődését jelentik. Itt úgy látszik, hogy a Batáviától délkeletre fekvő Bandoeng körül, valamint Szurabaja vidékén a harcok igen kedvezően alakultak a japánok számára, bár hivatalosan erről még semmit sem közöltek. Az ellenség ezen a harctéren már nem fejt ki tengeri és légi tevékenységet.

A Jáva északi részén partraszállt japán csapatok feltartóztathatatlanul nyomulnak előre az ország belseje felé. Erős japán egységek az Indramajo öblöből kiindulva délnyugatra előrenyomulnak Bandoeng felé, ahol néhány nappal ezelőtt még Wavell tábornok főhadiszállása volt.

Ugyane jelentés szerint a japán csapatok kétnapi menetelés után, amikor nehezen járható terepen száz kilométert tettek meg, hétfőn éjszaka Bandoeng közvetlen közelébe érkeztek. Ezzel az Észak- és Kelet-Jávát összekötő mindkét vasútvonal megszakadt.

Mint kedden este Londonban közölték, Wilmott Sitwell tábornokot nevezték ki a Jáva szigetén levő angol csapatok főparancsnokává. Sitwell tábornok 45 éves és a világháborúban a Victoria kereszttel tüntették ki.

Tokióba érkezett nem hivatalos jelentések szerint a japánok Jáva szigetén megszállották fontos támaszpontokat, valamint a sziget északi részén fekvő közlekedési gócpontokat. (MTI.)

A bandoengi hollandindiai főhadiszállás március 3-án 20 órakor közölte, hogy a Bandoengtől északnyugatra fekvő szakaszon heves harcok folynak a holland és japán csapatok között és hogy a japán csapatok hatalmas támadó hadműveletet hajtanak végre Bandoeng irányában.

Lapjelentések szerint a japán csapatok Jáva szigetén elfoglaltak több fontos állást. **Hír szerint a japán csapatok elfoglalták a Bandoengtól északra levő repülőteret.**

A londoni hírszolgálati iroda nyilatkozata szerint a szövetségesek Jáva szigetén meglehetősen nagy veszteségeket szenvedtek. A nyilatkozat megállapítja, hogy a sziget védői semmiféle erősítést nem reménylhetnek.

A hollandindiai hadijelentés földrajzi adatok közelebbi megjelölése nélkül közli, hogy a szövetséges csapatok visszahúzódnak a japán nyomás elől. A jelentés szerint a japánoknak különböző helyeken elért sikerei légi fölényükre vezethető vissza. A hadijelentés beismeri azt is, hogy Bandoeng közelében fekvő egyik repülőtér ellen kedden végrehajtott súlyos légi támadás komoly károkat idézett elő a katonai berendezésekben és hogy a repülőtéren állomásozó repülőgépek között tűz pusztított.

Jáva szigetén igen komoly a helyzet — jelenti a brit hírszolgálat és rámutat arra, hogy **a Jávára való szállítás a nagy hajóveszteségek következtében gyakorlatilag lehetetlenné vált.**

Egy japán tengeralattjáró szerdára virradó éjszaka Amerika csendesóceáni partjai mentén elsüllyesztett egy amerikai tartályhajót. A tartályhajó és tengeralattjáró tűzharcot vívott egymással. A tartályhajót olyan súlyos találat érte, hogy lángolva elmerült. A legénység sorsáról semmit sem tudnak.

Helfrich altengernagy, a szövetségesek délnyugat-csendesóceáni tengeri haderejének főparancsnoka lemondott. Helfrichet külön feladattal bízták meg.

Tokió, március 4. (NST.) Kedden már az amerikai rádió is beismerte, hogy a japán csapatok elvágták a burmai utat. A National Broadcasting Corporation jelentése szerint a japánok nagyobb egységekkel átkeltek a Sittang-folyón és széles szakaszon elfoglalták a burmai út mentén fekvő községeket, úgyhogy a szövetséges hatalmak ezen az útvonalon nem tudnak már hadianyagot szállítani Kínának.

Az Egyesült Államok haditengerészeti miniszteriuma közölte, hogy a Gilbert-szigetektől keletre tengeri csata volt japán és amerikai egységek között. Az amerikai kötelék egy repülőgépanyahajóból s több cirkálóból állott. Az ütközetben mindkét részről erőscbb repülőkötelékek is résztvettek.

Hófehér gyolcsba öltözve mentek a jávai csatába a japán tengerészek

Egész Japán ünnepli a japán haditengerészetnek a jávai partoknál kivívott győzelmét. A japán tengerészeti parancsnokság jelentése nyomatékosan leszögezi, hogy az egymással szembekerült flottakötelékek erőviszonya nagyjában azonos volt s a japán döntő sikerben nem a számbeli fölény vitt döntő szerepet, hanem a japán hősiesség, a tengerészet és légihaderő szoros együttműködése és a japán torpedó fegyvernem fölényes harcmodora.

Érdekes részlete a jávai tengeri csatának, hogy japán részről a csatát a Szamurajkor hagyományos formáinak pontos betartásával vív-

METEOR MOZGO műsora:
Ma 5, 7 és 9 órakor utóljára! Hörbiger Pál, Hans Moser hangulatos vidám filmje:
Bécsi történetek
Legközelebb szombaton: „ÁMOR AZ AUTÓBAN"

Vígszínház mozgó
A legérdekesebb magyar kémtörténet:
Áll a bál
Szeleczky Zita, Simor Erzsi, Csortos, Bilicsi stb. a főszerepekben.

ták meg. Miként a középkori lovagok az ütközet megkezdése előtt, pénteken valamennyi japán tengerésztiszt és katona hófehérre mosott fehérneműt vett fel. Japánban a halottat hófehér gyolcsba öltöztetik s ezzel is kifejezésre juttatták a japán tengerészek, hogy úgy mennek az ütközetbe, mintha valamennyien bizonyosra vennék halálukat.

Német búvárhajó támadása Mona sziget ellen

Newyork, márc. 4. (NST) Újabb támadás történt az Egyesült Államok területe ellen, ezúttal az Atlanti óceán felől. Hivatalosan közlik, hogy az Egyesült Államokhoz tartozó Portorico közelében levő Mona szigetet ágyúzta egy ellenséges hadihajó. A jelentést a portoricói kormányzó adta ki. Ez az első eset, hogy az Egyesült Államok területét támadás érte az Atlanti óceán felől. Valószínűnek tartják, hogy a támadást német tengeralattjáró hajtotta végre.

Olaszország gyászolja az aostai herceget

Róma, márc. 4. Az aostai herceg halálának a híre egész Olaszországban a legőszintébb megdöbbenést keltette és mély gyászba borította Olaszországot. Róma középületein megjelentek a félárbocra vont lobogók és a magánházak is gyászlobogót vontak fel. A lapok különkiadásban adtak hírt az »afrikai herceg haláláról. Az aostai herceg halálával az olasz nemzet a királyi ház egyik legnépszerűbb tagját vesztette el. Keletafrika hősies védőjének haláltmegvető bátorsága az olasz nemzet hősévé tette az afrikai herceget. A Duce elrendelte, hogy három napon át minden középületen gyászlobogó lengjen. (MTI)

Holdfogyatkozás után bombazápor zúdult a Szuezi csatornára

Berlin, március 4. (NTI): Mint a német véderő főparancsnoksága közli, német harci repülőgépek az elmúlt éjjel nagyobb vállalkozás keretében támadást intéztek a Szuezi-csatorna területén levő katonai berendezések ellen.

Mire a teljes holdfogyatkozás elmult, a repülőgépek elérték a kitűzött célokat és különösen El Kabrit repülőtérre, a Nagy Keserű tó déli partján nagyobb bombákat dobtak le. A támadás teljesen meglepte a brit elhárítást. A telihold fényében s felhőtlen éjszakában a német repülőgépek személyzete pontosan kivehette a repülőtér berendezéseit. A repülőtér nyugati részének nagy repülőgép csarnokait több találat érte. A bombatalálatokat erős robbanások követték, majd messzire világító tüzek keletkeztek. Sűrű füstfelhők borították a csarnokokat és a repülőtér kifutópályáit. Négy helyen égő repülőgépeket figyeltek meg a földön. Két nagy anyagraktár telitalálatok után tűzvész következtében elpusztult. Több benzinraktár felrobbant. A tűznyelvek magas ra felcsaptak. A rendkivül hatásos támadás mindössze félóráig tartott.

Éjfélután bombákat dobtak le Port Said kikötő berendezéseire is. A villany telep közvetlen közelét ért telitalálatok nagy robbanásokat okoztak.

Berlin, március 4. (MTI): A Német fl katonai helyen szerzett értesülése szerint azok a német felderítő repülőgépek, amelyek a német haderőnek március harmadikára virradó éjszaka Szuez környékének katonai berendezései és kiváltképpen Kabri repülőtere ellen végrehajtott súlyos támadás után most felderítő utat tettek az említett területek felett. Megállapították, hogy a német bombáknak megsemmisítő hatása volt s hogy a megtámadott helyeken mindenekelőtt a repülőgépcsarnokokban és felszálló helyeken még mindig nagy tüzek dühöngenek.

Gumicsizma
Kerékpárgumi javítása
RÉTINÉL
Pannónia udvar. Piac u. 42.

Jelentések Páris lakónegyedei ellen végrehajtott brit légitámadásról

Páris, márc. 4. (NST) Az angol repülőgépek a szerdára virradó éjszaka légitámadást hajtottak végre Páris lakónegyedei ellen. A párisi rendőrprefektus közleménye szerint Neuilly, Boulogne és Billancourt elővárosaiban több polgári személy meghalt vagy megsebesült a bombarobbanások következtében.

A német véderőfőparancsnokság közli: Az ellenség a mult éjjelen berepült a Német öböl fölé és egyik bombázórepülőgépét elvesztette. Brit bombázó repülőgépek más éjszakai támadásai Nagy-Páris területe ellen irányultak. A francia polgári lakosság körében a bombázásnak sok halálos és sebesült áldozata van. (MTI)

Páris, márc. 4. (Stefani) Az angol légihaderőnek a párisi körzet ellen intézett bombatámadása következtében 600 ember meghalt és ezer megsebesült. A sevresi porcellángyár és a meudoni Rodin-múzeum súlyosan megrongálódott. A Boulogne-ban 150—200 ház rombadőlt. Itt a halálos áldozatok száma körülbelül 400, de lehetséges, hogy ez a szám még növekedni fog. Egy óvóhelyet, ahová mintegy 150 ember menekült, a romok betemettek. (MTI)

Berlin, márc. 4. A Német Távirati Iroda a Páris ellen végrehajtott brit légitámadással kapcsolatban katonai helyről a következőkről értesül:

Nem felel meg a valóságnak az a külföldön terjesztett híresztelés, amely szerint a Notre-Dame a támadás következtében súlyosan megrongálódott. Ezzel szemben igazaknak bizonyultak azok a jelentések, hogy a világhírű sevresi porcellángyár megrongálódott. — (MTI)

Vichy, márc. 4. (NTI) Pétain tábornagy, aki hajnal óta tájékoztatja magát távbeszélőn a Páris lakónegyedei ellen végrehajtott angol bombatámadás halálos és sebesült áldozatainak számáról és az anyagi kár nagyságáról, a legmélyebb részvétét fejezte ki a támadás által sújtott munkások és azok családja iránt. Pétain elrendelte, hogy az áldozatok temetésének napja nemzeti gyásznapnak tekintendő. (MTI)

Vichy, márc. 4. (OFI) Boulogne-ban délután 3 óráig 126 holttestet húztak ki a romok alól. Az eltakarítás folyamatban van. Két bomba a kórházat találta el. Seine-Oise megye egyik helységében délután 4 óráig 30 halottat és 21 sebesültet számoltak össze. A sevresi porcellángyárban okozott károkat 50 millió frankra becsülik. (MTI)

Páris, márc. 4. (OFI) A légitámadások okozta romokeltakarítása folyik. Páris lakossága a legnagyobb izgalommal lesi az újabb és újabb híreket a brutális támadás áldozatairól és károkról. A bombázás színhelye borzalmas képet mutat. Egész uccasorok tüntek el a munkásnegyedekben. Az 5 és 6 emeletes épületekből csak romok maradtak meg és alattuk egész családok pusztultak el. Páris környékét fekete füstfelhők borítják. A romok alól még mindig sebesülteket szabadítanak ki. A mentés egész éjjel folyt és csak a hajnali világosságnál lehetett felmérni a pusztítás nagyságát. Az összeomlott házakból még a szerdai nap folyamán lángok törtek elő. (MTI)

Szerdán délben újabb légiriadó volt Párisban

Páris, márc. 4. (Ofi) Szerdán déli 1.25 órakor újabb légiriadó volt Párisban, amely egy órán át tartott. A repülőgépek, amelyeknek úgylátszik csak az éjjeli támadás eredményének megállapítása volt a feladtuk, bombákat nem dobtak le. (MTI)

Megtorlás egy német őrszem meggyilkolása miatt

Páris, március 4. (NST) Párisban március 1-én egy német őrszemet meggyilkoltak. A franciaországi német katonai parancsnok rendeletére megtorlásul 20 zsidó kommunistát agyonlőttek. Ha a tettes március 16-ig nem kerül kézre, újabb 20 zsidó kommunistát lőnek agyon. Szerdán, a meggyilkolt német katona temetése napján az összes színházak, mozik és más szórakozóhelyek zárva maradnak Párisban, a vendéglők pedig este 8 órakor zárnak.

Szeghalomnál katonaság robbantja a Berettyó jegét

A Berettyó vízállása magas, apadó jellegű. Közvetlenül **Szeghalom felett veszélyes helyzet alakult ki.** A jég egy hídpillérre támaszkodva megakadt s a vizet egészen a gátkorona alatti húsz centiméterig felduzzasztotta. **A jég felrobbantására katonaság kivezénylését kérték.** A katonaság közbelépésére a veszély elmult.

Árvíz Szikszó környékén

Miskolc, márc. 4. A beérkezett jelentések szerint sem a Sajó, sem a Hernád ez idő szerint nem fenyeget kiöntéssel. A Hernád egyik mellékfolyója, a Bársonyos patak azonban, amely csaknem minden évben kiönt, **most is elárasztotta Abauj megye alsó részén Szikszó és Onga környékét.** Az árvizet az okozta, hogy a Bársonyos felső szakaszán megindult a jégzajlás és Szikszó magasságában jégtorlasz keletkezett. A lefolyásában megakasztott víz **többszáz hold földet öntött el**, néhány tanya, valamint Szikszó és Onga községek külső házai is veszélyeztetett helyzetbe kerültek. A hatóságok mindent elkövettek a veszély elhárítására.

Kisebb riadalmat okozott hétfőn Miskolcon a Pece is. Egyik forgalmas hídjánál összetorlódtak a jégtáblák és a hullámok elöntéssel fenyegették a környező uccákat. **A tűzoltóság azonban többórai megfeszített munkával eltávolította a jégtorlaszt.**

A volt légügyi minisztert hallgatták ki Riomban

Riom, március 4. (OFI): A szerdai tárgyalás félegy órakor kezdődött Guy Lachambre volt légügyi miniszter kihallgatásával.

Lachambre elmondotta, hogy 1938 év januárjában, amikor a légügyi tárcát átvette, súlyos helyzetet talált. 1936-tól 1938-ig 761 repülőgépet rendeltek meg és ezekből mindössze nyolcvanhárom darabot szállítottak. Lachambre szerint elődje nem tett meg semmit, amire szükség lett volna. Lachambre elmondotta azután, hogy mikor miniszter lett, egyetlen bombázógép-minta sem volt készen. A hadseregnek alig volt ezer repülőgépe.

Az elnök emlékezteti a volt minisztert, hogy 1939. április 1-én 1878. repülőgépnek kellett volna készen lennie és ugyanez év szeptemberében mindössze 442 korszerű vadászgépet és 52 korszerű felderítő gépe volt a francia hadseregnek, a bombázók pedig mind régi mintájuak voltak. Lachambre elmondotta, hogy az Egyesült Államoktól is rendeltek reülőgépeket. Amerika azonban csak kevés géget tudott szállítani. (MTI).

Kormányzóhelyettesünk első napja hivatalában

Budapest, március 4. Magyarország kormányzóhelyettese kedden reggel jelent meg először új hivatali helyiségében, a királyi Várban, ahol új hivatala a Vár főhercegi lakosztályában van. — Vitéz nagybányai Horthy István mellett mindössze személyi titkára van a hivatalban, aki még mint MÁV elnök mellett szokta meg a Főméltóságú Ur mellett azt a gyors, egyszerű és lendületes munkatempót, amelyet Kormányzóhelyettesünk önmagának és munkatársainak diktál. Kora reggeltől késő délig, délutántól sokszor késő éjszakáig lehetőleg mindent elintézni felesleges aktázás, idő- és szófecsérlés nélkül. A titkár Littke István. Az iroda berendezése egyelőre egyetlen íróasztal, mellette kisebb asztal, szünet nélkül csengő telefonokkal.

A Főméltóságú Ur régi munkahelyéről, a MÁV igazgatóságtól érkezett a reggeli órákban, minden kiséret, csengetés, bejelentés nélkül. Üdvözölte a megjelenteket és nyomban megkezdte a kihallgatásokat. A terem egyszerre tele lett annak a jókedvü, friss lendületnek hangulatától, mely a kormányzóhelyettes minden mozdulatából, egész fiatal, elragadó egyéniségéből kiárad. Az első hivatali napon a Főméltóságú Ur fogadta kihallgatáson: vitéz Lukács István, a MÉP országos elnökét, Kölcsey István, a MÉP ügyvezető alelnökét, vitéz Szombathy Ferenc vezérezredest, a honvédvezérkar főnökét és Popoff Mihályt, a görög keleti magyar-rutén egyházmegye adminisztátorát.

Bukaresti német lap dicséri a magyar katonát

Bukarest, március 4. A bukaresti Tagblatt cikket közöl arról, hogy a magyar katona újra ugyanott áll, ahonnan ezer évvel ezelőtt indult útjára. A lap elismeréssel és dicsérettel ír a magyar katonáról. A hős magyarokat vitéz népnek, kiváló lovasoknak és megfélemlíthetetlen hősöknek nevezi. Ismerteti a magyarok ősi szokásait és harci módszereit. A cikk igen magyarbarát érzelmű. (MTI.)

— Papen adománya Ankara szegényeinek. Papen ankarai német nagykövet Ankara város válijának 1000 török fontot adományozott a város szegényei között való szétosztásra. Az ajándékhoz mellékelt levélben a nagykövet hangsúlyozza, hogy az adomány hálájának és köszönetének szerény kifejezése a Gondviselés és török barátai iránt az ellene elkövetett merénylet meghiúsulása miatt. A váli Ankara város nevében köszönetet mondott az adományért.

— 30.000 pengős költséggel szegényházat épit Miskolc. Miskolc város vezetői megállapították, hogy a miskolci szegényápolda nem felel meg a mai kor követelményeinek, újat kell építeni. Fekete Bertalan polgármester javaslatára a Szentpéteri-kapuban 300.000 pengős költséggel tavasszal felépül az új szegényház, amelyben 250 ápoltat tudnak majd elhelyezni. A régi szegényápolda telkét, amely építkezés szempontjából igen értékes terület, parcellázzák.

— Dr Hlatky Endre, Nagyvárad főispánja Debrecenben tart előadást március 12-én „Nagyvárad és Debrecen testvériségéről". Dr Soós István nagyváradi polgármester pedig „Nagyvárad történetéről különös tekintettel a román megszállás éveiről" beszél. Az előadások a Szent László-év propagandájával kapcsolatosak.

Hungária filmszínház
MA UTÓLJÁRA
a kacagtató vígjáték slágerünk: a
Kádár kontra Kerekes
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor!
Holnap: a „HAZAJÁRÓ LÉLEK"

Közérdekü levél
Tisztelgő diákok

Tekintetes Szerkesztőség! A mai fegyverzajos, háborús világban fokozott szükség van fegyelemre, katonás magatartásra. Ma a nemzet minden tagjának katonának, honvédnek kell lenni. Szép megnyilatkozása ennek — és soraimnak épp az a célja, hogy erre a nagyközönség figyelmét felhívjam, — hogy **a debreceni középiskolák növendékei, leendő honvédek, mily feszesen, szépen tisztelegnek a honvédség, csendőrség és rendőrség tisztjeinek.** Én is voltam katona és mindannyiszor örömmel tölti el a szívemet, ahányszor látom ezt a megkapó jelenetet: **kis középiskolás gyerek sündörög hazafelé, egyszercsak felragyog a szeme, kihuzza magát és feszes tisztelgéssel ad tiszteletet egy szembejövő tisztnek.** A tiszt is komolyan, öntudattal és nem kevésbé feszesen tiszteleg vissza. Látszik rajta, hogy megbecsüli a kis levente tisztelgését, nem átallja katonásan visszatisztelegni, mert tudja azt, hogy jó példával kell előljárnia és meg kell mutatnia, hogy értékeli a kis leventét... Ezúton akarom, mint volt öreg katona, a köszönetemet kifejezni a levente vezetőknek, az oktatói karnak, akik leventéiket igazán hazafias és katonás szellemben nevelik. Ha így folytatják munkájukat, sohasem fog megismétlődni az, hogy »nem akarunk katonát látni«. A kis középiskolás-leventék ellenkezőleg — akarnak katonát látni, hogy feszes tisztelgéssel adják meg a tiszteletet nekik, a sok dicsőséggel koszorúzott magyar honvédség tagjainak.

Soraim közléséért fogadják köszönetemet:

Öreg tűzharcos.

Élő kövek
A Tisza család jótéteményei

Borosjenői Tisza István és László édesanyjuk utolsó akaratának kívánsága szerint alapítványt tettek a kollégiumban tanuló árvák szükségeire. — Bályoki Hégén Szénás Rebeka geszti birtokos Tisza László özvegye volt, akinek hálás fiai eképpen írták alapító levelüket: „Néhai kedves asszonyanyánk Bályoki Hégén Szénás Rebeka asszony utolsó akaratához képest adtunk ugyanazon conditiók alatt, mint néhai kedves urunk atyánk Tisza László 1768-ban adott volt 300 v. forintot, a debreczeni ref. kollégium számára egy ezer v. forintot, 3 alumnus tartására t. i. 900 forintot; a kollégiumban tanuló árvák szükségeire pedig 100 forintot; míg a tőkét befizetnők, törvényes kamatját fogyatkozás nélkül fogjuk administrálni. Az alapítólevél 1783-ban kelt. Tisza Kálmán a nagyszalontai ref. egyházmegye segédgondnoka és testvérei édesatyjok, néhai cs. és kir. kamarás borosjenői Tisza Lajos nyilvánított akaratához képest és annak emlékért az 1856. évi október havi egyházkerületi közgyűlés 43-ik száma szerint Tisza Kálmán szóbelileg tett jelentése szerint, a jegyzőköny a következőket tartalmazza: „Tisza Kálmán és testvérei néhai édesatyjok akaratához képest és emlékére 3000 p. frt. alapítványt tettek oly feltétellel, hogy ezen tőkének kamatja szegény tanulóknak alumnusok utján segélyezésre fordíttassék, még pedig az erre leendő felvételre, ha és amikor lesznek, geszti és mezőgyáni származású és ott született szegény tanulók, akármelyik tanintézetében, ezek bírjanak elsőséggel; ha pedig ilyenek nem lennének, akkor a fent nevezett községekben lakó és bár nem is oda való származású szegény szülők gyermekei bírjanak elsőséggel; s ha ilyenek sem lennének, akkor a nagyszalontai egyház vidékéről való, arra legérdemesebb tanulók vétessenek rá.“ Később Tisza Kálmán nevére, aki 1902 március 23-án halt meg Budapesten, özvegye tett alapítványt. Ennek szövegét legközelebb ismertetjük. (si)

Honvédek üzenlek a keleti frontról

Az alábbi kedves, meleghangú levelet a 31/17 számú tábori postával továbbították és így érkezett el debreceni rendeltetésére, a kereskedelmi középiskola II. A) osztályú leánytanulói címére. A levelet Hornyák László szakaszvezető adta fel, 11 honvéd írta alá és egy tizedes, Hornyák szakaszvezetőn kivül. Legénységi állományú „legények' akik szivük tiszta szándékát s magyar érzését küldték haza a nagy örömben várakozó második A) osztálynak. A levelet még február 14-én adták postára, most érkezett meg, de semmit sem vesztett értékéből és kedvességéből.

De beszéljen Hornyák szakaszvezető levele, a 11 honvéd és egy tizedes nevében, mert mindennél ékesebben festi le a harcoló magyar honvédek lelkét, érzését és jó magyar voltát.

Magyar Leányok:

Társas lapotokat megkaptuk, melynek nagyon megörültünk. Most történelmi időket élünk, az „Erdélyi induló“ akkordjai még élénken az emlékezetünkben zúgnak, élnek. Igy látom magam Nagyvárad uccáin porosan, fáradtan, de az örömtől könnyesen, boldogan Nagy volt akkor az örömünk, hogy azt megérhettük és mi lehettünk az elsők, akik keblükre ölelhették a már elveszettnek hitt testvéreinket. Alig egy esztendő telt el és már ismét indulunk. Most már az egész Európát fenyegető vörös veszedelemmel szemben. Minden egyes honvéd tisztában volt azzal, hogy életre, halálra megy a harc, győznünk kell!

Földig égetett városok, falvak között meneteltünk. Itt nem vártak virággal bennünket, mert sok helyen még embert is alig láttunk. Csak néztünk egymásra, mi, magyar honvédek. Hát ez az a híres, sokat emlegetett orosz Paradicsom? Csak nyomort láttunk mindenütt és a közelmultban lezajlott harcok véres nyomait. Szétlőtt tankok, az orosz hadiipar „remekeit“ az utak mentén. Ócska romhalmaz valamennyi. Hogy a kezelő legénysége hova lett, vajjon ki tudná megmondani? Láttunk német katonasírokat. Ilyen alkalmakkor némán tisztelegtünk az idegen földben nyugvó hős bajtársak emléke előtt. Egy temető az egész Oroszország Eltöltöttünk már itt néhány nehéz hónapot, s természetesen vágyunk haza. Igy érthető, hogy minden otthonról jött levél, vagy tábori lap ajándék számunkra. Azt olvassuk ezekből az írásokból, hogy szeretettel gondolnak reánk, hogy visszavárnak minket és lélekben velünk vannak az otthoni, igaz magyarok. A hideg éjszakában őrtálló honvéd fülébe is ezt sugja a cudar orosz szél. Ilyenkor arca megkeményedik, még erősebben fogja puskája szíját és új erőt merít a további küzdelemre, hiszen vele van a nemzet!

Magyar Leányok! Arra kérünk Benneteket, hogy írjatok máskor is, osztályfőnökötök bizonyára megengedi és újra írom, hogy ezzel nagy örömet szereztek nekünk. Ha talán tavassza, a jól végzett munka után hazamegyünk, első utunk Hozzátok vezet és személyesen is köszönetet mondunk lapjaitokért!

Levelünkre választ várva maradunk hazafias üdvözlettel:

Hornyák László szakaszvezető, Tarnai János tizedes, Sarkady Lajos, Szabó Márton, Orosz János, Simon Imre, Uhlár György, Vecsei Tibor, Kohut Sándor, Hegedűs János, Kondacs János, Demeter Géza és Süveges Gyula honvédek.

Olyan ez, mint valami versbeírt hősköltemény.

Magyar szívek üzennek magyar szíveknek. Egyszerű magyar katonák, kik a magyar bátorság nagyszerű hősei Érdemes felfigyelni erre a levélre, mert kertelés nélkül, a szív őszinte szavával írták meglett férfiak a magyar ifjúságnak okulásul s figyelmeztetésül magyar szeretettel.

Negyvenmillió tonna élelmiszer kell Magyarországnak évenként
Érdekes adatok táplálkozásunkról

Soós Aladár érdekes cikket írt a Nép- és Családvédelem legutóbbi számában a magyar nép élelmezési technikájáról. Kerekszámban 13 milliónak számítja a magyar népet, melynek összege súlya — fejenként 50 kilót véve egy emberre — 650.000 tonna. A magyar nép élelmiszerszükséglete évenként 40 millió tonna. — Ennek az élelmi anyagnak alapja a búza és a tengeri. A búzából lesz a liszt, kenyér, a kukoricából a sertéshús, szalonna. A búzában kevés a keményítő, sok a sikér. Éppen a magas sikér tartalma teszi a világ első búzájává, melyből nagyszerűen lehet sütni. Hátránya, hogy gyorsan szárad a kenyér és tészta, ezért kell burgonyát keverni a tésztába. A magyar burgonyás kenyér különben világviszonylatban is egyedülálló összetételű készítmény. Mivel mi kifejezetten kenyérevő nép vagyunk, a magyar ember legfontosabb fehérjeforrása a kenyér. Más népek a kenyeret valamihez eszik, mi a kenyérhez eszünk valami egyebet. Van Magyarországon hely és időszak, amikor a napi kenyéradag meghaladja a kilót is fejenként.

A másik fontos népélelmezési alapanyag a szalonna. A kenyér és szalonna evésnek a módja is szorosan hozzákapcsolódik a magyar ember lelkivilágához. A szalonnát a magyar ember fehér sózott, paprikás vagy füstölt állapotban eszi. Abálják, fokhagymázzák, olykor avasodik. Egy felnőtt, dolgos magyar ember évenként 36—40 kilónyi szalonnát, asszonyok ennek felét fogyasztják el.

Valószínűleg azért választotta a magyar ember a disznózsir konyhatechnikáját, mert ez a föld kitűnően alkalmas a tengeri termesztésre és mert a szélsőséges éghajlat miatt — különösen a nyári forróságok szempontjából nem felel meg az alacsony olvadáspontú, könnyű zsírfajta. A magas olvadáspontú sertészsír könnyen tárolható, egyik disznótortól a másikig jól eláll és a kitűnő zsírban sült ételek egész sorát szolgáltatja. Ezzel szemben hátránya, hogy emésztése meglehetősen terheli a gyomrot.

A magyar nép ösztönösen megérezte, hogy szüksége van olyan anyagokra is, amelyek ezt az emésztési hátrányt csökkentik. Ezért szeretik a pirított hagymát, ezt a nagyon egészséges és évezredek óta használt növényt, valamint a paprikát és a rántást. A hagyma nagyon elősegíti az emésztést, ennek a növénynek köszönhető, hogy a nagymennyiségű zsírfogyasztás nem állítja az epét megoldhatatlan feladat elé. A hagymás zsír igen könnyen oldható lett s könnyen szívódik fel. Egyedül a hagyma harmonizál a disznózsírral, sem az olaj, sem a vaj nem bírja el a hagymaszagot.

Emésztéstani szempontból nagyon fontos a rántás is. A vajas, lisztes, egészen világosan pirított rántás a felesresztés után szinte a műtejek egyik alapféleségének tekinthető, annyira könnyű táplálóanyag. Leveseket, mártásokat, főzelékeket berántva készít a magyar asszony. — A paprikának elsősorban az a célja, hogy különleges zamatot adjon az ételnek. Konzerváló szer is, mely megóvja a szalonnát az avasodástól. A vele kombinált anyagot mélyrehatóan átjárja és ezáltal „ízszereli“, másrészt a zsírbevonat a száj belsejében is hosszantartó utóhatást biztosít még lenyelés után is egy időre.

Az aromás zsír konyhatechnikai kihasználása párolási eljárásokkal történik. A párolás és a gőzölés között a zsír alkalmazása a különbség. A hús, mint alapanyag, kitűnően alkalmas az aromás párolásra. Ez az eljárás két részre oszlik: először a húsdarabokat forró zsírban megpörkölik, majd vizet öntenek alá és födött edényben levére puhítják. Ezzel az eljárással alakult ki a magyar élelmezési technika legérdekesebb ételcsoportja: a gulyás, a pörkölt, a paprikás és a tokány. Ezek az ételek mind kalóriagazdagok, erőtadók. — Hiányzik a magyar nép ételrendjéből a működést szabályozó élelmiszeranyag, a friss hús, a friss tej, friss tojás, friss főzelék és gyümölcs. — A legfontosabb feladat, hogy ezek használatára is megtanítsák a magyar népet.

Tavaszra ernyőt az Ernyőszalonból
PIAC UCCA 77.

Uj látszerész szaküzlet
szemüveget NAGY IMRE látszerészmestertől
Kossuth u. 4.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Olasz lap lelkes hangú cikke Debrecenről és a Hortobágyról

Az olasz egyetemi ifjúság hivatalos lapja, a **„Libro e Moschetto“** „Könyv és muskéta“ legutóbbi számát teljesen az olasz—magyar barátság ismertetésének szentelte. A sok értékes és meleghangú cikk között van egy, amely Debrecent is közelről érinti: a debreceni Nyári Egyetemről ír kedves, hangulatos visszaemlékezést F. S., aki mögött Flaminio Schena, az elmult évi Nyári Egyetem egyik rokonszenves olasz hallgatójának neve rejtőzik.

„Útinapló“ címen fogja egybe magyarországi tartózkodását. „A hagyományos vendégszeretet országában szerzett benyomások még hét hosszú hónap után sem halványodtak el bennem“ — írja bevezetőjében. **„Sohasem éreztük azt a nagy távolságot, amely bennünket hazánktól elválasztott, mert oly nemes úriassággal, szívből jövő barátsággal és lelkes szeretettel viseltettek a mi kedves magyar barátaink irányunkban.“**

Első helyen emlékezik meg a magyar nyelvórák „nehézségeiről“, amelyeket lovag dr **Wallisch** Oszkár professzor igyekezett enyhíteni „igen hatásos és megragadó módszerével“. — Ugyanezeken az órákon alkalmiat találhattak a hallgatók, hogy megismerkedjenek a magyar kultúra, történet értékeivel.

Lelkes szavakkal emlékezik meg Debrecen szépségeiről is. „Senki sem fogja közülünk elfeledni soha a Nagyerdőben tett sétákat, azt az élvezetes, pompás fürdőt. A festői egyetemi városrészben eltöltött idő pedig mindig oázis volt nekünk olaszoknak, ahol közös ideálok és érzelmek füztek össze bennünket magyar testvéreinkkel.“

Hasonlóképpen színes és a magyar föld szeretetétől áthatva írja le Flaminio Schena a kirándulásokat. Kedves szavakkal beszél a Hortobágyról a híres „puszta“-ról, ahol a még híresebb „csarda“ és ahol „gulyas“-ok és „csikósok“-kal ismerkedhettek meg.

Szól még a magyar fővárosban eltöltött hét örömeiről, amely után fájdalmas volt a búcsú a magyar földtől. Fájdalmunkat csak az a remény enyhítette, hogy egyszer még visszatérnek és még egyszer végigjárják a feledhetetlen magyar föld ezer szépséget rejtegető tájait...

— **Kecskeméten tűzharcos hálaima templom épül.** Közadakozásból emelik a templomot.

Retikült pénztárcát bőrkesztyüt
TÓTHFALUSSY
böröndös szaküzletében
Piac u. 16. Piac u. 40.

Bélyeggyűjtés

Magyar magán (nem hivatalos kibocsátású) bélyegek.
(Folytatás).

3. Az „Erdélyi Kárpátegyesület" ú. n. Hohe Rinne bélyegei.

Ezen bélyegek a fenti egyesület Nagyszeben melletti „Hohe Rinne" nevü hidegvizgyógyintézete postájának a keresztényszigeti postaállomásig, vagy viszafelé való szállitásra adattak ki. — Levelezőlapra 2, levélre 4 fillér, csomagokra pedig súly szerint 10 fillértől 1 koronáig terjedő díj volt kiróva, mely ezen magánbélyegek útján lett kifizetve. Hatféle ilyen bélyeg ismeretes és pedig:

I. 1895. Emisszió. 27x23 mm-es fekvő téglány, mely közönséges könyvnyomdai úton, fekete nyomással készült. — Alakja fekete keretben 3 soros, göt betüs, fekete nyomású „Kurhaus auf der Hohen Rinne" felirattal, értékjelzés és évszám nélkül, sárga és szürkéssárga papiron fogazatlan.

II. 1900. Emisszió. Álló téglány (18x24 mm.) Könyomat, fekete szinben, egyszerü vonalszegéllyel, benne a szegélyvonalakat érintő, alul kb. 15 mm. magasságban, ivalakú vonallal kettéválasztott tojásidom. Ennek felső részében háromsoros „Kurhaus auf der Hohen Rinne" götbetüs felirat, az alsó részében 2, vagy 4 H felirattal, évszám nélkül. A papiros kék-, szalma és narancssárga, illetőleg vörös, vagy világos vörös, a gumi sárgás. Fogazás: 12 és fél, de fogazatlan példányok is ismeretesek. Felezet példányok itt-ott előfordulhatnak.

III. 1903. Emisszió. Mint a II. alatti, de rózsaszin papiron, 1903. évszámmal és 2 H értékjelzéssel.

IV. 1908. Emisszió. Mint fent, de bíborvörös és világoszöld papiron, 2 illetőleg 5 H jelzéssel, 1908. évszámmal.

V. Emisszió. Mint fent, csak 1909. évszámmal.

VI. Emisszió. 1910. A fürdőtelep főutcájának litografikus rajza. Fekvő téglány, felül „Kurhaus Hohe Rinne" felirással, alul a sarokban a megfelelő 3, illetve 5 fillér értékjelzéssel. A 3 filléres nyomása barna, az 5 filléresé sötétzöld, fehér papiron. Fogazás: 12 és fél, gumi sárgásfehér.

A II. kibocsátásnál előfordul, hogy néhány összefüggő példány középen fogazatlan maradt. Ismeretes ugyanitt egy olyan 2 H-es példány, melyen a „2 H" felirat helyett csak „2" áll.

Felragasztás: Levelezőlapokon baloldalt fent, leveleken és csomagokon felül, a postai lebetűzés mellett.

Helyi lebetűzés: Kettős körvonalú, fekvő stambil, a külső körvonalban „Karpathen-Verein Sektion Hermannstadt", a belső körben „Kurhaus Hohe Rinne" ez alatt középen a nap, hónap s évszám jelzése.

(Folytatás a jövő csütörtöki számban).

Az új Zumstein katalogus a többi katalogus pontjellegü áraival szemben tényleges árakat igyekszik hozni. A magyar bélyegeknél ugyanez a katalogus is kissé mostohán bánik el, amennyiben elég nyomott árakat hoz, olyannyira, hogy előfordul az is — főleg az új emissziónál —, hogy a svájci frankról magyar pengőről átszámított árak az illető bélyegek névértékét is alig fedezik. Mindenesetre dicsérendő azonban az a pontosság, amellyel ez a katalogus minden egyes tételt feldolgoz. Ára 4.75 svájci frank.

A Debreceni Bélyeggyüjtők Egyesülete, hivatalos közleményei: Egyesületünk minden vasárnap délelőtt 11—1 óra között tartja az Ügyvédi Kamara tanácstermében összejöveteleit, melyeken vendégeket is szivesen látunk.

Könyvtárunk tökéletesitéséhez régebbi magyar és idegennyelvü folyóiratokra, katalogusokra és más hasonló filatelisztikus munkára volna szükségünk. Ilyen adományokat hálásan fogadunk.

Cserehirdetés szavankint 15 fillér.

Gazdasági eszközök
Háztartási cikkek
Pezmetező gépek
Épület és butorvasalás
Tóth Gyula
vasüzletében
olcsón beszerezhetők.

Óvári János
Debrecen, Ferenc József út 67.
Tavaszi különleges felöltői, sportruhái és kőlföldi Ballon raglánjai elsőrendüek. Uriszabósága kiváló minőségű szövetekből dús választékot nyujt.

Eszmei látogatás a vidéki városokban

Hogyan dolgoznak Pécsen?

Manapság nehéz az utazás. A vonatkorlátozások miatt igazán csak életbevágó ügyekben tanácsos utazni. Igy aztán inkább eszmei utazást teszünk a magyar vidék egyes városaiban. Módot nyujtanak erre vidéki laptársainkuak ideérkező példányai, melyek feltárják hasábjaikon városuk mindennapi életét, sorsát, jövőjét.

Eltervezett eszmei utazásunkat, mint az egyszeri ember, legtávolabbin kezdjük. A messze Dunántúl kies és történelmi levegőjü városába, Pécsre kukkantunk be.

A Pécsi Napló hasábjain most nagy cikkekben számolnak be dr. **Esztergár** Lajos polgármester kétéves működéséről. Hangoztatják a cikkek, hogy Esztergár Lajos nem a szavak, hanem a tettek embere. Polgármesteri működésének kezdetén a városi közigazgatás megreformálására helyezte a súlyt. **Leegyszerüsitette az ügykezelést, ezen a téren érdekes újitást vezetett be, amennyiben ögykezelési és iratkezelési tanfolyamot s vizsgát rendszeresitett.** Pályázatot irt ki a közigazgatás egyszerüsitését célzó dolgozatokra. Ujitása az is, hogy a **referálási napon ő maga keresi fel az ügyosztályok vezetőit hivatali helyiségükben és a felmerült kérdéseket azonnal letárgyalják, szükség esetén ilyenkor még a külső feleket is bevonják** és rövid úton döntenek a felmerült kérdésekben, melyeket szakszerüen és véglegesen megoldanak.

Ugyancsak a közigazgatás egyszerüsitését és gyorsitását szolgálja a polgármesternek az az intézkedése, **mellyel a közellátási és közüzemi ügyosztályokat felállította.** A városi üzemeket közös vezetés alá egyesitette. Állandóan nagy súlyt helyez **a tisztviselők továbbképzésére és a tisztviselők kulturális színvonalának emelésére,** rendszeresitette a hetenként délután tartandó tisztviselői megbeszéléseket, melyeken nemcsak az időközben megjelent jogszabályokat, rendeleteket ismertetik, hanem az általános érdekü kérdéseket is megbeszélik.

Súlyt helyez a pécsi polgármester a **tisztviselők gondtalan megélhetésére.** Az ő kezdeményezésére az elmult év október havában beszerzési segély cimén Pécs városa egyhavi fizetést adott tisztviselőinek, karácsonykor pedig fizetésük 50 százalékát kapták. A kisebb fizetésü tisztviselők részére Esztergár polgármester lehetővé tette, hogy **a közjóléti szövetkezet révén olcsón vásárolhassanak burgonyát, babot, káposztát.** Ugyanekkor a tisztviselői háztartások részére sertéseket hizlaltatott. A városi tisztviselők és tanszemélyzet részére segélyalapot létesitett.

A város fejlesztése fögondjat képezi a pécsi polgármesternek. Lehetővé tette a pécsi kereskedelmi és leányiskóla épitésének megindítását. Maga részéről is szorgalmazta és mindenben elősegitette a nép és családvédelmi alap épitkezését. **A pécsi Horthy telepen már száz ház épült fel, meleg családi otthont nyujtva száz sokgyermekes családnak.** A debreceni és ujpesti fertőtlenitő mintájára rövidesen megkezdik a fertőtlenitő intézet felépitését. **kibővitik a Mecsek szállót, a gyenge tüdejü gyermekek nevelésére erdei iskolát** létesitenek, a város tereit és uccáit képzőmüvészeti alkotásokkal diszitteti, gyermekjátszótereket létesittetett, a városszépitést igen szivén viseli, azonban a mostani háborús időkben a hasznosság elvét előbbre helyezi szivügyénél, ügyhogy virágok helyett az idén **minden városi területen kerti veteményeket ültettet, úgy kiválogatva, hogy azok egyúttal üde színt is adjanak a tereknek, uccáknak.**

Esztergár Lajos pénzügyi politikája is új vágányokon halad, bár az akotások révén a város háztartásának **kiadási oldalán az összegek emelkednek, mégis a gazdálkodási felesleg az elmult évben 100.000 pengő volt.** Kifogyhatatlanul eleményes ugyanis Esztergár Lajos a város jövedelmeinek fokozásában. Kölcsönt csak feltétlenül szükséges és hasznos beruházásokra hajlandó felvenni. Vallja, hogy **meg kell erősiteni a dolgozó polgárságot és általában a magángazdaságot.** Gyárakat kell alapitani, meg kell termékenyiteni a város közgazdasági életét, mert ebből fakad a jólét, az áldás a polgárságra és ebből származik a nagyobb bevétel a város pénztárába. Azt irja a »Pécsi Napló«, hogy Esztergár polgármester abból a tételből indul ki, hogy **a közület igazgatása éppen olyan irányitó munka, mint például a gyárak, nagyüzemek vállalatok vezetése.** Pécs, a 70.000 lakosu város is ilyen nagy üzem, melynek **vezérigazgatója a polgármester.**

Jellemző arra a széleskörü gondoskodásra, mellyel Esztergár polgármester városa ügyeiben a legnagyobb jelentőségü kérdésecket a legkisebbekig figyelemmel kiséri, az a ténykedése, mely által a mult év nyarán a pécsi piac áruellátását és árainak kiegyensulyozottságát biztositotta. Nyaron aratási időszakban általános jelenség, hogy az elfoglalt falusi emberek nem érnek rá terményeiket bevinni a városi piacra és ezt az alkalmat sokan kihasználják és felverik a piaci árakat. Esztergár polgármester, hogy a pécsi piac áruhiányát és az ezzel kapcsolatos üzérkedést megszüntesse, **több teherautót beállitott, azzal hetenként 2—3 esetben a Bácskából és Dél-Baranyából piaci árukat: zöldséget, gyümölcsöt, baromfit, tojást szállittatott be és azokat önköltségi árban kiárusittatta a pécsi piacon.** Ily módon a közönség ebben a kritikus piaci időszakban is elvolt látva bőségesen olcsó és friss áruval.

Lényegesen csökkent Debrecenben az iparossegédek és tanoncok létszáma

Nem szivesen mennek az ifjak ipari pályára

Az utánpótlás minden területen az élet legfontosabb kérdése volt. Ha az utánpótlás megáll, esetleg csak csökken vagy minőségben romlik, a jövendő élet és működés adja meg az árát. Az utánpótlás hiányának nagy nehézségeivel küzd a magyar iparosság általában. Az ügy fontossága csak most tünik szembe élénkebben, mert az 1941-es év elmultával megjelentek a statisztikai adatok és igy a számok tárgyilagos megvilágitásában valóban feltünést keltő jelenségeket láthatunk.

Az első pillanatra szembetünik ugyanis az iparossegédek és tanoncok létszámának nagy csökkenése. Ez a körülmény minden illetékes tényezőt erősen gondolkozóba kell, hogy ejtsen, sőt most már mulhatatlanul szükséges, hogy a jelenség okaival is behatóan foglalkozzanak.

Természetesen az általános helyzet Debrecenben is fennáll. Helyi viszonylatban ime néhány szám, amely szomorú érdekességgel helyezi előtérbe a kérdést. Az önálló iparosok létszáma Magyarországon 210.000, ezzel szemben az iparossegédek száma 1940-ben ugyanannyi volt, mint 1913-ban, a tanoncoké pedig 105.000-ről 77.500-ra esett vissza. Ez az arány ugyanaz Budapesten, mint Debrecenben.

Az 1940-es évhez viszonyitva az 1941. évben az iparostanoncok létszáma Debrecenben 790 fővel apadt, a segédeké pedig 380-al. — Ezek a számok igen beszédesek és nagy erővel figyelmeztetnek a tennivalókra.

Természetesen az első teendő a baj okának pontos megállapitása. A csökkenés oka kétségtelenül a kisipar prosperitásának rosszabbodására, a közterhek emelkedésére vezethetők vissza. Az ifjúság ma sokkal magasabb értelmi szinvonalon áll, mint évtizedekkel ezelőtt és tisztán látja, hogy a jövője nincs megnyugtató módon biztositva a kisipar területén. Ezért inkább más pályákra megy. Meg ennél is nagyobb baj az, hogy a nyugdijas pályák iránt maniákus imádat uralkodik és ez hatalmába keritette az ifjúság egy részét is. Különösen a kisiparosok gyermekei riadnak vissza az ipari pályától, mert látják szüleik rendkivül küzdelmes életét, a mindennapi kenyérért folyó küzködésüket.

Megállapitható az iparosok részéről is bizonyos elkedvetlenedés a tanonctartással szemben. Hibáztatják, hogy a tanoncok idejük jelentékeny részét a műhelyen kivül töltik el, mégis a mester feladata a tanonc szakszerü kiképzéséért, de ugyanakkor nincs meg a lehetősége arra, hogy a tanoncával folyamatosan foglalkozhasson. Az iskola és egyéb foglalatosságok sok időt elvesznek más célra. Hozzá kell vennünk még azt, hogy a tanoncoktatás legtöbbször minden ellenszolgáltatás nélkül történik, maga a munkaadó sem találja meg számitását a tanoncnevelésben, mert a rövid tanitási idő alatt a munkaadó sem kap ellenszolgáltatást a tanoncképzésre forditott ideje és fáradsága fejében.

Az emelkedő szociális terhek még további elmélyülését eredményezik ennek a nem kivánatos jelenségeknek.

Mivel a csökkenés mind a segédek, mind a tanoncok létszámában igen jelentős, kétségtelen, hogy az illetékes tényezőknek foglalkozniok kell ezzel a kérdéssel és meg kell keresniök a bajok orvoslását, hogy az egyébként megbecsült és jóhirű magyar ipar színvonala nemcsak megmaradjon, de fejlődhessen is.

Megvizsgálják az egész polgári lóállományt

Hirdetmény

Értesíti a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelt közönségét, hogy az állategészségügyről alkotott 1928. évi XIX. te. végrehajtása tárgyában kiadott 100.000—1932. F. M. számú rendelet 144. §-ában foglalt rendelkezés értelmében **a polgári egész lóállomány megvizsgálandó.**

Ennek a rendelkezésnek, valamint a m. kir. földmüvelésügyi miniszter által ugyanebben a tárgyban kiadott 60.778—1942. II. 3. F. M. számú rendeletnek végrehajtása céljából felhívja a hatóság a város területén levő lótulajdonosokat, hogy lovaikat csikóikkal az alábbi beosztás szerint kitüzött helyre és időre az elrendelt egészségügyi vizsgálat foganatosítása végett vezessék elő:

Március hó 13-án, pénteken délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a Baromvásártérre. Ezen a napon elővezetendők a m. kir. államvasutak debrecen—büdszentmihályi vasútvonalak, valamint Hajdúböszörmény megyei város határa által határolt V. állategészségügyi körzetben, valamint a VI. állategészségügyi körzetnek ezzel a körzettel határos részén tartott lovak.

Március hó 16-án, hétfőn délelőtt 9—12 óráig terjedő időben a Hortobágyon levő mátai biztosi hivatalhoz. Ezen a napon elővezetendők a Tiszacsege, Tiszadorogma, Egyek, Tiszafüred, Nagyiván, Nádudvar községek határai, valamint a Hortobágy-folyó által határolt I. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részén tartott lovak.

Március hó 17-én, kedden délelőtt 8—10 óráig terjedő időben az ohattelekházi, 10—12 óráig terjedő időben pedig a belsőohati bérgazdasághoz. Ezen a napon elővezetendők az említett két bérgazdaságban, valamint a fentebb megjelölt I. állategészségügyi körzetnek ezekhez a vizsgálóhelyekhez közelebb fekvő részén tartott lovak.

Március hó 19-én, csütörtökön délelőtt 9—12 óráig terjedő időben a kadarcsi csárda előtti térre.

Március hó 20-án, pénteken délelőtt 9—12 óráig terjedő időben a kadarcsi csárda előtti területre. Ezeken a napokon elővezetendők a Balmazújváros község határa, a Hortobágy-folyó és Szoboszló megyei város, valamint Nádudvar község határai által határolt II. állategészségügyi körzet, valamint a III. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb levő részén tartott lovak.

Március hó 23-án, hétfőn délelőtt 9—12 óráig terjedő időben a halápi csárda előtti térre. Ezen a napon elővezetendők a m. kir. államvasutak debrecen—nyírábrányi vonala, Vámospércs, Nagyléta, Vértes, Monostorpályi, Hajdúbagos és Mikepéres községek határa és a Bellegelő határa által határolt VII. és VI. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részén tartott lovak.

Március hó 26-án, csütörtökön délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a szováti útfélen levő ú. n. Vecsey földhöz. Ezen a napon elővezetendők a debrecen—nagylétai vasútvonal, Mikepéres község és Hajdúszoboszló megyei város határai, valamint a m. kir. államvasutak debrecen—budapesti vonala által határolt IX. állategészségügyi körzetben tartott lovak.

Március hó 27-én, pénteken délelőtt 8—10 óráig terjedő időben a sámsoni úti csordaföldre és folytatólag 11—13 óráig terjedő időben a Dombos tanyai gazdasághoz (Pallag). Ezen a napon elővezetendők a m. kir. államvasutak debrecen—nyírábrányi vasútvonal, Vámospércs, Nyírmártonfalva, Bagospuszta, Sámson és Hajdúhadház községek határai, valamint a debrecen—nyíregyházi vasútvonal által határolt VI. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részében tartott lovak.

Március hó 30-án, hétfőn délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a látóképi csárda előtti területre. Ezen a napon elővezetendők a III. és IV. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részén tartott lovak.

Április hó 1-én, szerdán délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a szoboszlói országúton túlevő ú. n. Karacs-féle kovácsműhely előtt levő területre. Ezen a napon elővezetendők a III. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részében tartott lovak.

Április hó 2-án, csütörtökön délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a bánki erdőhivatalhoz (a Diószegi-úton). Ezen a napon elővezetendők a VII. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részén tartott lovak.

Április hó 8-án, szerdán délelőtt 9—12 óráig terjedő időben a szoboszlói úton levő külső útkaparóházhoz. Ezen a napon elővezetendők a debrecen—füzesabonyi vasútvonal, a Hajdúböszörményt és Hajdúszoboszlót összekötő országút, Hajdúszoboszló megyei város határa és a m. kir. államvasutak debrecen—budapesti vonala által határolt III. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgáló körzethez közelebb fekvő részében tartott lovak.

Április hó 9-én, csütörtökön délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a nagyecserei erdőhivatalhoz. Ezen a napon elővezetendők a m. kir. államvasutak debrecen—nyírábrányi vasútvonal, Vámospércs, Nyírmártonfalva, Bagospuszta, Hajdúsámson és Hajdúhadház községek határai, valamint a debrecen—nyíregyházi vasútvonal által határolt VI. és VII. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részén tartott lovak.

Április hó 11-én, szombaton délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a gázgyár előtti térre. Ezen a napon elővezetendők a m. kir. államvasutak debrecen—nyírábrányi vasútvonal, Mikepéres község határa és a debrecen—nagylétai vasútvonal által határolt VII. állategészségügyi körzetben, valamint a IX. állategészségügyi körzetnek ezzel a körzettel határos részén tartott lovak.

Április hó 13-án, hétfőn délelőtt 9—12 óráig terjedő időben a kösélyszegi iskolához. Ezen a napon elővezetendők a II. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részén tartott lovak.

Április 15-én, szerdán délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a Baromvásártérre. (Pótszemle mindazok részére, akik valami ok folytán a rendes vizsgálati helyen lovaikkal nem jelentek meg.)

Köteles gondoskodni a fent idézett rendelet értelmében az állattulajdonos arról, hogy az állatok elővezetésénél segítő ember álljon rendelkezésre az állatorvos részére a vizsgálat zavartalan megejtése céljából.

A hirdetményben megjelölt napokon az egyes vizsgálati helyeken csak a részletes hirdetményben megjelölt állategészségügyi körzetben tartott lovak vezetendők elő, mert csakis ezáltal lesz elkerülhető a torlódás és csak így lesz eredményesen keresztülvihető a lovak ellenőrző vizsgálata.

A lótulajdonosok kötelesek a vonatkozó rendeletek értelmében **a csikóik származását is igazolni** az ellenőrző vizsgálat alkalmával, miért is a fedeztetési jegyet is magukkal kell hozni és azt a vizsgálatot végző m. kir. állatorvosnak bemutatni.

Azok az állatbirtokosok, akik lovaikat a fentiekben megjelölt vizsgálóhelyekre és időben elővezetni nem kívánják, kötelesek szándékukat a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth-u. 20. földszint 46. számú hivatalos helyiség) a vizsgálat megkezdése előtt bejelenteni és állataikat saját költségükre a m. kir. állatorvossal megvizsgáltatni.

Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy azok az állatbirtokosok vagy tulajdonosok, akik állataikat a fent kijelölt vizsgálóhelyekre és időre elő nem vezetik, sem pedig állataiknak külön megvizsgáltatásáról nem gondoskodnak, kihágást követnek el és pénzbüntetéssel fognak büntettetni.

Szarvasmarhák, juhok és sertések az állattulajdonosok legelőjén, tanyáján vagy udvarában fognak megvizsgáltatni. Ezért felhívja a hatóság az állatbirtokosokat, hogy a vizsgálat céljából a fentiekben kitüzött idő alatt állataikat rendeltetési helyükön otthon tartsák.

Figyelmezteti továbbá a hatóság a gazdaközönséget, hogy a ragadós száj- és körömfájásnak, sertésbénulásnak, rühességnek, takonykórnak, sertéspestisnek, sertésorbánenak, lépfenének, sercegő üszöknek, juhhimlőnek, baromfikolerának, baromfipestisnek, mételykórnak még a gyanúját is idejében jelentsék be a hatóságnak, hogy a hatóságnak módjában legyen a szükséges elfojtó intézkedéseket idejében megtenni.

A sertésbetegségek okozta veszteségek csökkentése a közélelmezés szempontjából különös jelentőséggel bír. Ezért a sertésorbánc és a sertéspestis betegségeket azonnal be kell jelenteni és a jól bevált védőoltásokat lehetőleg alkalmazni kell. A sertésbénulás miatt hatósági rendeletre leölt sertésekért állami kártalanítás jár.

Felhívja a hatóság az állattartó gazdák figyelmét a gyakorlatban jól bevált lépfene és sercegő üszök elleni védőoltásokra is, továbbá a bejelentési kötelezettség alá ugyan nem eső, de nemzetgazdasági és közélelmezési szempontból fontos egyéb betegségek, mint a mirigykór, fertőző elvetélés, fertőző hurutos tőgygyulladás és a szopós állatok betegségei stb. elleni védekezésre is, valamint az állati hullákna a mai időkben különösen fontos feldolgozására.

Azonnal be kell jelenteni a helyi állategészségügyi hatóságnak, ha a hasznos háziállat bármely ok következtében elhullott. Az elhullásból származó kár az állatbiztosítással csökkenthető. Az állatbiztosítás tehát az állattartó gazdákra előnyös.

Aki az elhullott állatokra előírt bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, kihágást követ el és az idevonatkozó törvényes rendelkezések szerint büntetendő.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

A leventék beültetnek minden talpalatnyi földet Debrecenben

A most megalakult Levente Gazdasági Szövetkezés tegnap délután a mezőgazdasági középiskolában tartotta meg első ülését. **Farkas Elemér** igazgató, szakosztályi elnök és **Galamb Ferenc** üzletvezető elnököltek az ülésen.

Az elnök ismertette az igazgalósági tagok kötelességeit és jogait, majd megállapították a különféle szakosztályok hivatalos óráit. Ezek a következő sorrendben lesznek: gyüjtési és háziipari szakosztály hétfőn 6—7-ig, a tenyésztési szakosztály pénteken 6—7-ig, a termelési szakosztály pénteken 6—7-ig, a szállítási és értékesítési szakosztály hétfőn 6—7-ig áll rendelkezésre. Tehát akik az egyes szakosztályokhoz tartozó ügyekben érdeklődnek, a felsorolt napokon és órákban keressék fel a mezőgazdasági középiskolában ezeket a szakosztályokat.

Nagyon fontos része volt az igazgatósági ülésnek az a terv, melynek kivitele azt célozza, hogy **a városban minden talpalatnyi, eddig mezőgazdasági célra nem használt földet, még ha az csak egy négyzetméternyi területü is, most a tavasszal a tulajdonosok beadassák a Levente Gazdasági Szövetkezés rendelkezésére, mert még a legkisebb helyen is lehet például egy ricinusbokrot vagy néhány napraforgót ültetni.** Ezek a növények, tekintettel a kihasználatlan földek nagy számára, **igen jelentős mennyiségü olajosmag termesztését teszik lehetővé.**

Ismét magasra tört a talajvíz a lapályosabb debreceni területeken

Vannak pincék, melyekben egyméteres víz van már

Az elmúlt évben sok víz maradt a talajban és az őszi hónapokban a mélyebb fekvésü területek utcáin épült házak pincéit elárasztotta a feltört talajvíz. A tél beköszönte még vizet talált sok-sok ház pincéjében. A víz később visszahúzódott és eltünt a pincékből. A hóolvadás meghozta ismét a talajvíz emelkedését és sok ház pincéjében 80 centiméteres a víz, vannak házak, ahol a szobák alatt egyméteres talajvíz van a pincékben. A háztulajdonosok, akik házaikat annakidején 10—20 esztendővel ezelőtt épitették, nem is álmodták, hogy talajvíz önti el majd a pincéiket, rongálja a ház alapjait, nedvesíti a falakat. Ott, ahol a szigetelés rossz, vagy repedések következtében megszakadt, felszivódik a víz a falban és valósággal csurog a víz a falakról. Valamilyen módon gondoskodni kellene arról, hogy vízlevezető árkolással levezessék a talajvizet és megmentsék a sok-sok debreceni házat, a nevek százait sorolhatnánk fel, azoknak a háztulajdonosoknak a nevét, akik száraz talajra épitkeztek, ahol hírét sem hallották a vízállásnak és most mégis már 2—3 éve vízben áll a házuk. A Vitézi Rend egyik széles körben ismert tagjának villáját annakidején központi fütéssel szerelték fel és a kazánházat a pincében helyezték el. A szép új villa modern berendezése szépen is szolgálta a ház lakóinak kényelmét, adott melegvizet, fütést zavartalanul, míg a talajvíz nem jelentkezett három esztendővel ezelőtt. Azóta vízben áll a kazánház, nincs központi fütés és melegvízszolgáltatás. Nem lehet küzdeni a talajvíz ellen, mert nem tudják visszaszoritani, felför és elárasztja a pincéket az egész utcában.

Rendkivüli tenyészállatbeszerzési kedvezmények a Mezőgazdasági Kiállításon

A március 21-én megnyiló 51-ik országos tenyészállatvásár a hazai állatállomány továbbfejlesztése szempontjából ismét jelentős szerepet fog játszani, mert a legkiválóbb tenyészetek itt értékesitik eladó anyagjukat. A tenyészállatvásáron az állatok beszerzését nagyértékü rendkivüli kedvezményekkel segitik elő. Igy a kiállításon vásárolt tenyészállatok hazaszállításának vasúti fuvardíját teljes egészében a rendezőség viseli, s igy a kiállítás értékes és gazdag anyaga a legtávolabbi vidékre is eljuthat. Ezenkivül kedvezményben részesülnek a köztenyésztés részére a törvényhatóságok, a községek, közbirtokosságok és legeltetést társulatok által eszközlendő vásárlások, amennyiben a földmüvelésügyi minisztérium a gazdasági felügyelőségek közbejöttével történő vásárlásaiknál előre megállapitott keretben 15 százalékig terjedhető rendkivüli árkedvezményt engedélyezett.

Bérautót legolcsóbban
Rózentál Józseftől
Vörösmarty u. 18. Tel.: 27-95

Ékszer, óra
Hora Endrétől
Kossuth ucca 2. sz.
(Városháza épület.)

HIREK

„DEBRECZEN"

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u 1. (Bikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 28-án regel 8-tól, március 7-én reggel 8-ig: „Kossuth", Piac ucca 26. telefon: 29-56. — „Magyar Korona" Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. — „Arany János" Csapó ucca 66. telefon 11-78. — „Hungária" Szoboszlói út 4. telefon: 28-25. szám.

Több mint tízezer

üzenet szállott már a mostani világháború alatt az éter hullámain keresztül a harcterekről az otthonokba, az otthonokból a harcterekre. Óriási szám ez, melyet a magyar vöröskereszt bonyolit le mintaszerű odaadással és minden dicséretet megérdemlő buzgósággal...

A mai ember természetesnek tartja mindezt, hiszen a rádió valóban arra is való, hogy hasznára legyen az emberiségnek, örömére a világnak még akkor is, ha túlsok itt-ott a bánat szerte a földön. Mert ugyan bizony van-e annál édesebb muzsika egy távoli csatatéren küzdő apának, mint mikor azt hallja, hogy otthonában újszülött gyermek várja haza az apát. Van-e annál édesebb hír az otthonban várakozó családnak, mint mikor azt hallja a hangszóróból, hogy Nagy Péter honvéd jól érzi magát, vagy Ajtay őrnagy úr sebesülése légből kapott hír, mert az őrnagy úr, hála Istennek, makkegészséges, várja a csomagot.

Nagy csoda a rádió, sokan nem is értjük, hogyan, miként történik itt a hullámokon keresztül a közvetítés, de a csodánál is áldottabb az az áldás, melyet ma jelent a távollevő egymáshoztartozóknak. Hitves és anya, apa és testvér, rokon és jóbarát pillanatok alatt értesül arról, amit legjobban szeretne tudni: mi van az otthontól távollevő atyafival...

Valamikor, közel két évtizeddel ezelőtt ezeknek a soroknak az írója arról írt színes riportot egy elkövetkező képzelethelí háború idejéről, hogy az akkor még gyermekcipőben járó rádiót mint fogják felhasználni éppen a háborúban családi kapcsolatok kiépítésére és szeretetteljes kapcsolatok megtartására. Sokan csóválták a fejüket, mert sehogy se mertek arra gondolni, hogy lesz még a mi korunkban egy másik világháború, mert ha lesz, ez valóban pillanatokig tart s akkor igazán nem lehet szükség rádiós közvetítésre...

És azóta már hányszor hallottunk a most folyó gigászi küzdelemben rádióközvetítést a legközvetlenebb csata vonalából, repülőtámadások alkalmával felvett eredeti, helyszini közvetítések, ütegállások, támadások, védekezések színteréről. A napokban a finn rádió adott igen meleg szivvel összeállított harctéri közvetítést és hozza, minden nap hozza a magyar rádió is a szeretet hullámhosszán a harctéri üzeneteket...

Csodálattal, bámulattal és áldással hallgatjuk nap-nap után ezeket az üzeneteket és hallgatják a hazulról szálló hírek édes muzsikáját a harcterek hősei, a magyar honvédek, akiknek ünnepi perce, ünnepi félórája a nap-nap után immár több mint tízezer esetben közvetítést adó magyar rádió ma legértékesebb műsorszáma...

Irógépkellékek
minden géphez
Telefon: 17-93. **HURAY**

Szerencsés kimenetelű robbanás a Kassa-úti kislakásoknál

Gyermekek talált régi robbanószert kalapáccsal ütögettek, felrobbant, de csak jelentéktelen sérüléseket okozott

Szerencsés kimenetelű robbanás történt szerdán délután fél 5 órakor a Kassa út 29. szám alatt levő városi kislakásoknál.

Kun Sándor és László 7 éves és Kun Lajos 9 éves gyermekek, városi alkalmazott fiai az Árpád-téri park egyik részén játszadoztak és **játék közben rozsdás, régi fémtárgyat találtak. A gyermekek a talált tárgyat hazavitték lakásuk udvarára és ott egy kalapáccsal ütögetni kezdték. A kis Kun Sándor egyik ütésére egyszerre csak fülsiketítő robbanás hallatszott és a 7 éves kisfiú véresen terült el a földön.** Testvérei: Lajos és László csak kisebb sérüléseket szenvedtek és nyomban segítségért kiabáltak. Ekkorra azonban **a detonáció zajára már a kislakásokból és a környékről sokan összefutottak és amikor a véres gyermekeket meglátták, mentőkért telefonáltak.** A robbanószer vasszilánkjai a közelben a földben több helyen valóságos kis árkokat ástak.

A megérkezett mentők nyomban kezelés alá vették a gyermekeket és megállapították, hogy **csodálatos véletlen folytán egyik gyermek állapota sem veszélyes.** A legsúlyosabban sérült meg a hét éves Sándor, aki kalapáccsal ütögette a talált tárgyat, **a balkarján, fülén és a szíve alatt szenvedett sérüléseket.** Ikertestvére: László és a 9 éves Kun Lajos sérülései egészen jelentéktelenek, úgy, hogy őket be sem szállították a sebészeti klinikára. Kun Lajos a térde alatt két helyen, Kun László pedig a homlokán szenvedett kisebb horzsolt sebet. Kun Sándort a sebészeti klinikán kezelés alá vették.

A robbanás ügyében megindult a vizsgálat, mely tisztázni fogja, hogy a régi, rozsdás csomag milyen körülmények között került a helyszínre.

— **Szilassy László főispán hazaérkezett Budapestről** szerda este és mai fogadónapját megtartja.

— **Rásó alispán a hajdúnánási városgazdai választásra utazik.** Rásó István alispán szombaton Hajdúnánásra utazik, ahol részt vesz a városgazdaválasztáson. A városgazdai állás legesélyesebb jelöltje Csohány Jenő földbirtokos.

— **Uzonyi Barna vármegyei főjegyző Balmazújvárosra utazik** szombaton, ahol belvízügyi tárgyalásokon vesz részt. A tárgyaláson lecsapolási kérdéseket beszélnek meg.

— **Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart március 10-én.** Az előkészítő ülés pénteken lesz. Március 9-én lesz a vármegyei közigazgatási gyűlés.

— **Az Igazságügyi Segédhivatali Tisztviselők Országos Egyesülete** közgyűlést tartott, melyen Berky Géza alelnök az anyagi helyzet megfelelő megjavításának a képesítés felemelésének és a hetedik fizetési osztály megnyitásának szükségét hangoztatta.

— **Szendy Károly a főváros polgármestere rendeletet adott ki a káromkodás elleni küzdelemről,** melyben felhívja a főváros összes alkalmazottainak és tisztviselőinek figyelmét a káromkodás elleni küzdelemre. Meg van győződve arról, hogy a székesfőváros alkalmazottai ezt az igaz emberhez méltatlan, alacsonyrendű szokást eddig is kerülték és attól főleg hivatalos munkájuk közben tartózkodtak. Ezt a szellemet azonban ápolni kell, el kell vinni az otthonokba, a társadalmi életbe is.

— **Felakasztotta magát 24 éves korában** Sáfrány Károly mezősasi földmíves és mire rátaláltak, már meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Elvérzés következtében meghalt** Szabó Jánosné vámospércsi asszony, akit a szülészeti klinikára akartak szállítani. Útközben halt meg az asszony, akinek senki sem lehetett segítségére. — A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

— **A református diák a közösség életében** eszmekörből ref. diákkonferenciát rendez március 29. és 30-án a Soli Deo Gloria. A kétnapos konferencián, melyet a Kollégium dísztermében tartanak, számos értékes előadás és felszólalás hangzik el.

— **A debreceni rendőrség elfogta és az ügyészségnek átadta** Tóth Sándor csengeri szabósegédet, akit Szász Gerzson debreceni vendéglőjében találtak megbújva. A kihallgatáson kiderült, hogy a szabósegéd már többször töltötte az éjszakát a vendéglőben, vagy annak pincéjében megbújva. Nem volt szállása és azért bújt el a vendéglőben. Kiderült az is, hogy a hajléktalan szabósegéd az egyik éjszaka villanyt gyujtott a bezárt vendéglőben, hogy egy pohár sört csapoljon magának. A közelben őrködő rendőr észrevette, hogy járnak a vendéglőben. Felnyitották a helyiséget, de nem találták meg a hivatlan vendéget, mert az a pincébe bujt meg. Gyanusítják azzal, hogy lopkodta a vendéglő italkészletét rendszeresen, de a szabósegéd tagadja, az egy pohár sört ismerte csak be.

Fej—

és derékfájás, idegesség, émelygés, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a **DARMOL**

— **A MÁV nyugdíjasok Asztaltársasága** szombaton este 6 órakor tartja összejövetelét a „Szárnyaskerék"-be.

— **A pallagi vasúti őrházból élelmiszert, takarót lopott el** Czuz József napszámos, akit a törvényszék most vont kérdőre. Elmondotta a vádlott, hogy nagyon éhes volt. Nem volt senki az őrházban és így magával vitte, amit ott talált. A liter tejet is megitta, amit ott talált. A bíróság elítélte kétheti fogházra jogerősen a napszámost.

— **A csendőrség gyermekgyilkosság ügyében indított nyomozást** A Géza ucca környékén a Szotyori telepen találtak egy csecsemőhullát, mely a föld alól került elő. Az a gyanú hogy meggyilkolták és úgy ásták el egy trágyadomb közelében. Azt már megállapították, hogy kié volt az újszülött és boncolást rendeltek el, hogy azt is megtudják, mi okozta halálát.

Szállítasson
mindig
mindent
MATEOSSZAL
Megbizható gyors pontos. Fuvarvállalás Szent Anna u. 13. Telefon: 17-77.

Tavasz

Bent a szobákban még itt él a tél,
sustorog a fa és lángja táncra kél.
A narancsfa mit magról én vetettem
zölden bólint a terhes szürkületben.

Március ez már... és fekete a hó...
Indul az Élet vidám hahója,
Tavaszurficska pajkosan szökken
lankás völgyből fel a hegyoromra.

— — — — — — — —

Ott állsz Te is a barázdák előtt
magyar szíved büszkén megdobog,
én itt járok az erdőben magam
s Erdély hegyeire gondolok.

Zs. Molnár Ibolya.

Tavaszt jeleznek a madarak

A debreceni Madártani Intézet tudós igazgatója, dr Nagy Jenő, az európaihírű ornithologus felhívta figyelmünket arra, hogy a madárvilág a Nagyerdőn már jelzi viselkedésével a tavasz ébredését. A széncinkék már egészen más hangú énekkel köszöntik a közeledő tavaszt, mint ami a téli énekük volt. Megváltozik ilyenkor március elején már a vetési varjú viselkedése, a csuszka madár füttye is felhangzik az erdőn. A hegyi pintyőke, mely a tavasz közeledtével elmegy tőlünk, már elvonult és a vetéseken, ahol a hó már elolvadt, megjelenik a mezei pacsirta és ha kisüt a nap, mint a tavasz első hírnöke, zsolozsmájával köszönti a természet ébredését. Megjelentek már a seregélyek, melyet sokan fecskének néztek és így terjedt el a hír, hogy az idén feltűnően korán már itt vannak a fecskék Debrecenben.

A Madárvédelmi Egyesület egyébként a jövő hét keddjén, március hó 10-én a Gambrinusz különtermében előadóestet rendez este 8 órai kezdettel, melyen dr Nagy Jenő éppen a tavaszi madárvilágról, a madarak érkezéséről tart rendkívül élvezetes érdekes előadást.

Lopják a gépszíjat a debreceni üzemekből

56 pár cipőtalphoz való szíjat loptak egy tímármestertől.

Az utóbbi időben számos debreceni üzem tulajdonosa tett feljelentést ismeretlen tettesek ellen, akik a gépek szíjait lopkodták. A gépszíjat rendszerint, mint cipőtalpnak való bőrt értékesítik aztán a tolvajok, akik felszabdalják azt és kisebb darabokban adják el a bőrt.

A tegnapi napon Vincze József tímármester, Teleki u. 70. sz. alatti lakos tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki üzeméből nyolc méteres gépszíjat lopott. A gépszíjból a rendőrség szakértőjének véleménye szerint 56 cipőtalphoz való bőr kerül ki.

A rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj kézrekerítésére.

— **Előadás az olajos termesztésről a Gazdasági Egyesületben.** Március hó 7-én, szombaton este 6 órai kezdettel a Debreceni Gazdasági Egyesület hivatalos helyiségében tartandó értekezleten Farkas Elemér igazgató tart szakelőadást az olajosmagvak termesztéséről, mely előadásra az érdeklődőket ezúton is meghívja az elnökség.

— **A féltékeny férj összeszurkálta** Kecskeméten vendégét, aki életveszélyes sérülést szenvedett. A 62 éves Fischl János háztulajdonost kórházba szállították.

* **Vegyen debreceni hadirokkantsorsjegyet. Darabja egy pengő. Ezer értékes nyeremény. A nyeremények egyrésze megtekinthető a városháza épületében levő Tóth Gyula cég vasnagykereskedés kirakatában. Sorsjegyek a HONSz, Kossuth ucca 43. szám alatti székházában, a Debreceni Ujság kiadóhivatalában és a trafikokban még kaphatók.**

A pápa levele a bíboros hercegprímáshoz

A minap érkezett meg Esztergomba XII. Pius pápa levele, amelyben igen meleg hangon köszöni meg azt az üdvözletet, amelyet **Serédi Jusztinián** bíboros hercegprimás karácsony ünnepe alkalmából a Szentatyához küldött. A pápa latinnyelvü és sajátkezüleg aláírt levele így hangzik:

— Szeretett fiúnk, üdvöt és apostoli áldást. A kegyes jókivánatokat, melyeket Nekünk az Ur születésnapja alkalmából szíves leveledben küldöttél, igen hálásan fogadtuk. Hiszen olyanok voltak, hogy nemcsak a te és a tiéidnek az Apostoli Szent Szék iránt való hűségét és engedelmességét erősítették meg, hanem újból kifejezték azt a buzgó törekvést is, amellyel a katolikus és polgári ügyek közös javát szolgáljátok. Az elméknek különösen vallási ügyekben való olyan nagy tájékozatlanságában, a lelkek állhatatlan vágyakozásának ilyen zavarában igazán nem várhatjuk az igazság fényét máshonnan, mint az égi változhatatlan tanításból, mely magából Péter Székéből hangzik el, semmiféle segítség nem hathatós, csak a Mindenható Istené, aki „halottá tesz és élővé, visz le az alvilágba s hoz vissza onnét". (Kir. I. 2. 6.) Ezért az Urtól **állhatatosan esdjük, hogy amit az Egyház győzelméért és azt, amit az igazságos békének a földkerekségén való visszaállításáért kivánsz, Ő hozza meg s téged és a magyarok szeretett nemzetét a kegyelmek bő jóságával árassza el.** Ennek az égi jóságnak és oltalomnak legyen közben hirdetője az apostoli áldás, melyet neked szeretett fiunk, valamint a gondjaidra bízott papságnak és híveknek, nemkülönben **az egész magyar nemzetnek kiáradó szeretettel nyujtunk az Urban.**

Felterjesztés a nagypéntek megünneplésére

A »Debreceni Protestáns Lap« közli:

Az alsószabolcs-hajdúvidéki, békésbánáti, felsőszabolcsi, középszabolcsi és nagyszalontai egyházmegyék felterjesztést óhajtanak intézni az egyházkerület útján az Egyetemes Konventhez, hogy a nagypénteknek ünneppé nyilvánítása tárgyában tegyen ismételten előterjesztést az országos kormányzathoz s e tekintetben mindaddig zörgessen, míg kérelme meghallgattatásra talál.

Az egyházkerületi közgyűlés nyomatékosan kéri az Egyetemes Konventet, hogy teljes súlyával lépjen fel a m. kir. Kormánynál a nagypénteknek fizetéses ünnepnappá nyilvánítása érdekében, mert véleménye szerint a »keresztyén állam«-hoz méltatlan, hogy a világ Megváltója halálának ünnepén az állam nem gondoskodik arról, hogy minden polgára a megváltás nagy tényének lelki hatása alá kerülhessen.

— **Kinevezés.** A kultuszminiszter Bíró Janka okl. középiskolai tanárt a hajdúszoboszlói állami polgári fiú- és leányiskolához való beosztással állami polgári iskolai helyettes tanárrá kinevezte.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a tudományos és műszaki segédszemélyzet létszámában Agárdy Dezső könyvtári segédtisztet a debreceni Tisza István Tudományegyetem könyvtárához könyvtári tisztté kinevezte.

— **Olasz filmmatiné az Apollóban.** Az Olasz Kultúrintézet szokásos filmmatinéját folyó hó 22-én, délelőtt fél 12 órakor rendezi meg az Apollóban. Öt film kerül bemutatásra: Orviveto, Fontana di Roma, San Gimignano dalle belle tori, La costa dei poeti, Tempesti sui Balcani. **Az ingyenes filmmatinéra a jegyek már kaphatók az Olasz Kultúrintézetben.** Az intézet nyelvtanfolyamaira még lehet beiratkozni. Tandíj nincs. Beiratási díj 5 P. Bővebb felvilágosítást ad Hatvan utca 2. I. emelet, telefon: 12-04.

Antonescu tábornagy szigorú intézkedéseket rendelt el a félrevezetett román diákokkal szemben

A csernovici teológia utolsó figyelmeztetést kapott

Bukarest, március 4. (MTI): **Antonescu** tábornagy a keddi minisztertanácson elrendelte a belügyminiszterrel és a közoktatásügyi miniszterrel karöltve, hogy szigorú intézkedéseket alkalmazzanak azokkal a tanulókkal és hallgatókkal szemben, akik még mindig hagyják magukat ámítani a titkos egyesületekbe tömörült egyénektől, kik képtelenek a nemzet jogos érdekeit és küzdelmét megérteni. **Bezárták azokat az iskolákat, ahol az igazgatók nem képesek rendet tartani.** Az igazgatókat pedig állásuktól felmentik és eljárást indítanak ellenük.

De eljárnak azokkal a tanulókkal és főiskolai hallgatókkal szemben is, akik **anarchikus tevékenységet fejtenek ki.** A tábornagy utolsó figyelmeztetést küldött a **csernovici teológiára.** A miniszertanács elhatározta, hogy bármilyenek is legyenek az év körülményei, ezeket a rendelkezéseket végre fogják hajtani.

A közegészségügyi helyzetre való tekintettel Antonescu elrendelte, hogy olyan gyógyszereket is osszanak szét, amelyek a csecsemő bélhurutját megszüntetik, mert Romániában évente százezer gyermek pusztúl el bélhurutban.

A tábornagy kijelentette, hogy a menekült-otthonokban igen nagy a rendetlenség. A minisztertanács ezért rendeletileg elhatározta, hogy ezekben a menekült-otthonokban záros határidőn belül rendet kell teremteni.

A Bary-nővérek és édesanyjuk 25 ezer pengős kártérítést kérnek egy ingatlanukért

A nagyváradi járásbíróság elnöke, dr **K. Nagy Zoltán** tegnap több érdekes ingatlankártérítési keresetet tárgyalt.

Várnay Rózsi, aki dr Bary Zoltán budapesti főügyészhelyettesnek volt a felesége, saját maga és két leánya, Bary Judit és Bary Márta nevében 25.000 pengő kártérítést kér Guttmann Emánuelné szül. Goldring Reginától. A kereset szerint Várnay Rózsi tulajdonát képezte a Zöldfa-utca és a Fábián-utca sarkán épült ház, amelyet 1931-ben adtak el Guttmann Emánuelnénak. A ház akkori értéke is jóval magasabb volt a kereset szerint, a mai értéke pedig közel 70.000 pengő.

A járásbíróság előtt Várnay Rózsit és a két Bary-leányt dr Szini-Sebő Mihály, Guttmann Emánuelnét pedig dr Erdei Gábor ügyvéd képviselte. A járásbíróság elnöke a felek meghallgatása után úgy döntött, hogy szakértők és tanuk kihallgatását rendelte el és a tárgyalást elnapolta.

Izgalmas küzdelem az autótolvajjal

Robogó autón magával hurcolta a rendőrt, átgázolt a rendőr kerékpárján, belefutott egy taxiba, végül megbilincselve a főkapitányságra került

A budapesti rendőrség kedd délután óta nyomozott az AV 135. rendszámú autó után, melyről bejelentették, hogy ismeretlen tettesek ellopták. Tegnap hajnalban a József-körút és Népszínház-utca sarkán egy arra haladó kerékpáros és egy másik gyalogos rendőr egyszerre pillantotta meg a keresett autót. Mindketten odasiettek, mire a volánnál ülő fiatalember hirtelen rákapcsolt és elindult.

A kerékpáros rendőr eléje hajtott, hogy így megállítsa. A vezető azonban ide-oda cikázva ki akarta kerülni a rendőrt, akit minden pillanatban az elgázolás fenyegetett. Végül leugrott kerékpárjáról, mire az autó keresztülgázolt a biciklin és tovább akart robogni. Nem tudott azonban elég nagy sebességre rákapcsolni, **a gyalogos rendőr is odaért és felugrott a kocsi hágcsójára.** Rákiabált a menekülő tolvajra, hogy álljon meg, de az rá sem hederített és teljes gázzal robogott végig a Nagykörúton a Wesselényi-utca felé. Közben a rendőr a hágcsóra kapaszkodott. Szorongatott helyzetében **elővette szolgálati pisztolyát, annak agyával betörte a szélvédő üveget és így akarta megállásra kényszeríteni a tolvajt.** A pisztoly közben el is sült, de szerencsére sebesülést nem okozott.

Végül a Wesselényi-utca közelében egy szürketaxi kanyarodott elő, melynek sofőrje látva a történteket, a menekülő kocsi elé hajtott. Remélte, hogy így megállítja. **A magánautó azonban belehajtott a taxiba és mindkét kocsi súlyosan megrongálódott. Ekkor azonban végre megállt és nem tudott továbbhajtani.** A volán mellett ülő autótolvajt, Magyar János 24 éves autószerelőt a rendőr lefogta és megbilincselve bevitte a főkapitányságra. Kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték.

„Nem értem a komoly zenét"

címen ingyenes népszerű zenei tanfolyamot rendez az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság.

A tanfolyam célja: A komoly klaszszikus zene iránti érdeklődés felkeltése és fokozása, a rádióhallgató közönség zenei ismereteinek népszerű formában (tehát nem tudományos) megalapozása és kibővítése, hogy a zeneművészet keretébe tartozó s a rádión, a hangversenytermekben és a színházban hallott klasszikus müveket az intelligens zenehallgatók igényeinek megfelelően megértsék és élvezhessék.

A tanfolyam munkaterve felöleli a zenetörténet és zeneelmélet alapvető anyagát, zongora és gramofonbemutatókkal és az utóbbi évtizedekben feltárt népdalkincsünk megismerését is tartalmazza.

A tanfolyamszerű előadássorozat az Ipartestület dísztermében március 12. napján kezdődik, hetenkint egyszer minden csütörtökön este fél 7—8-ig tart és május 14-én végződik.

Az előadásokat bárki díjtalanul hallgathatja.

— **Politis,** Görögország volt párisi követe, volt külügyminiszter kedden éjszaka Cannesben elhunyt.

— **Egy angliai hadfelszerelési gyárban** hétfőn délután robbanás történt. Egy halálos és két súlyos sebesülést jelentettek.

— **A háborúnak Ausztráliára és Újzélandra való kiterjedése** következtében Angliában még kevesebb hús, vajat és sajtot lehet majd kapni, — írják a londoni lapok.

— **Naprafogóolaj árdrágításért kétévi fegyházra ítélte a budapesti büntető törvényszék** Rosenberg Ernő és Rosenberg Izidor kereskedőket. A vád szerint Rosenberg Ernő 28 kiló olajat adott át Rosenberg Izidornak, hogy 1.50 pengős ár helyett 4 pengő 60 fillérért adja el. Fivére egy budapesti olajüzemtől 5.40 pengőt kért az olajért, de feljelentették. A tárgyaláson Rosenberg Ernő előző vallomásaival szemben azt a védekezést adta elő, hogy az olajat zsír helyett akarta felhasználni, de közben megbetegedett s kénytelen volt azt eladni. A tanácselnök erre eléje tárta levelezőlapját, melyben száz kiló hámozott naprafogómagot kért Rosenberg Izidortól. A vádlott erre is azt vallotta, hogy saját magának rágcsálásra kellett a mázsa napraforgó mag. A törvényszék 2—2 évi fegyházról szóló ítéletét megfellebbezték.

— **Halálugrás a hatodik emeletről a hórakásba.** Molnár Mária 22. éves lány Budán a Gömbös Gyula út 13. számú ház hatodik emeletéről leugrott az udvarra. Szerencséje volt, mert az udvaron felhalmozott olvadó hórakásba esett és így nem zúzta magát halálra. Agyrázkódást, kisebb zúzódásokat és horzsolásokat szenvedett.

A tanári hivatás és a jogi pályák

Dr Vass Péter, dr Kováts Jenő és dr vitéz Tóth János tartottak tegnap ismeretterjesztő előadást a piaristák előadássorozatán

A piaristák pályaválasztási előadássorozatának tegnapi előadásain a tanári hivatás, a jogi pályák és a bíróság kerültek ismertetésre.

Dr **Vass Péter** kegyesrendi tanár szólt a bölcsészeti pályákról, szakszerüen taglalva az egyetemi tanulmányok miként jét. Hangsúlyozta, hogy a jó tanár nemcsak holt anyagot ad át tanítványainak, hanem élő eszméket. Szavait átfütötte a hivatás szeretete, amint ez kitünik ismertető előadása befejező szavaiból:

— A tanárnak kijut a hallhatatlanságnak egyik formája. „Éltető eszmévé" finomul és tanítványai lelkében, emlékében él tovább. Ez valóságos élet, halhatatlan élet.

— Egy kép áll előttem: a stafétafutó fáklyájáról egy másik atléta gyujtja meg tüzét. Ezt éreztem, mikor egy hajdani tanítványom meghívott tanári próbatanítására. Az atléta meggyujtja fáklyáját. Az atléta lehet rongyos, meztelen, mindez jelentéktelen, csak a tüzet vigye tovább. A szegény atléta, a magyar tanár.

Dr **Kováts Jenő** ügyvédkamarai alelnök a jogi pályákról tartott részletes ismertetést. Hangoztatta, hogy a magyar mindig jogász nemzet volt, ez természetes is, hiszen évszázadokon keresztül mindig politizálnia kellett, védeni a jussát, joggal, fegyverrel.

A kitünő előadó gyakorlati szempontból vetítette hallgatói elé azt a mezőt, ahol a jogi pályát választók érvényesülhetnek. Szólott az ügyvédi pálya ezerféle követelményéről és az egyéb jogi pályákról. Előadása végén kifejtette, hogy a magyar társadalomnak felkészült, kötelességtudó jogászokra van szüksége.

Dr vitéz **Tóth János** táblabíró mindvégig nagy érdeklődéssel és figyelemmel kisért előadásában a bírói pályáról beszélt. Rámutatott arra, hogy a bírónak magas elméleti előképzettséggel kell rendelkeznie de emellett egész életén keresztül tanulnia kell. Ismertette a bírói munka mibenlétét, a törvénykivánta előfeltételeket majd a bíró lelki adottságairól szólott. Néhai Juhász Andor kúriai elnök szerint „sokat tapasztalt, embertársai és a problémák mélyére szivesen hatoló, derült kedélyü, erkölcsös, jó, erös felelősségérzetü, meg felelő munkabírású, férfias bátorságú" a jó bíró.

Az előadásokért dr **Bátori József** igazgató mondott köszönetet. Ma délután hat órai kezdettel a gimnázium díszermében **Galamb Ferenc** ipartestületi elnök az iparról, **Kontsek László** a Debreceni Kereskedő Társulat elnöke pedig a kereskedelemről fog előadást tartani.

— **Csüry Bálint emlékünnepély lesz vasárnap** délelőtt egynegyed 12 órakor a központi egyetem aulájában. Beszédet mond D. dr Kállay Kálmán rektor, dr Bárczi Géza egyetemi tanár. A Csüry Bálint országos népnyelvi szókincsgyüjtő versenyt ismerteti dr Bakó Elemér egyetemi tanársegéd, a verseny díjait kiosztja D. dr Kállay Kálmán rektor.

— **Mérnökhiány.** Győr törvényhatóságának kközgyülésén a polgármester bejelentette, hogy meddő maradt az I. osztályú városi mérnöki állásra és műszaki segédtiszti állásra hirdetett pályázat. A helyettes polgármester felszólalásában rámutatott arra, hogy nemcsak mérnökhiány mutatkozik a városnál, hanem a közigazgatás többi ágaiban is kirívó tisztviselőhiány van. A törvényhatósági bizottság javaslatot fogadott el a mérnökhiány kiküszöbölésére: biztosítsák a városi mérnököknek gyanazokat a jogokat és elömeneteli lehetőségeket, mint amilyeneket az állami mérnökök élveznek. A javaslat indokolása megállapítja, hogy a város mérnökök azért hagyják el sorban állásukat, s azért nem akad új jelentkező mert mindenütt különb lehetőségek mutatkoznak a mérnökök számára, — mint a városiaké.

— **Közöljük a baromfitenyésztőkkel, hogy a baromfitenyésztési tanfolyam előadásait** 6 óra helyett 4 órai kezdettel tartjuk a Gazdasági Egyesületben. Tanfolyamvezető.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: **Fityfiritty.** Kiss Manyi vendégjátéka.

Pénteken este: **Kiss Manyi-est.**

Szombaton délután: **Kolozsvári dáridó.**

Szombaton este: **Mágnás Miska.**

Almássy Judit a „Kaland"-ban

Tőkés Anna után játszotta el debreceni bemutatkozásául **Almássy Judit,** a Jakabffy-társulat drámai hősnője Márai: „Kaland"-jának női főszerepét és nagyobb elismerést nem mondhatunk a fiatal művésznő tehetségéről, mint azt, hogy a szerepet 400-szor játszó Tőkés Anna után is teljes sikert aratott. Eredeti felfogásban, finom intelligenciával, drámai mélységgel vitte színpadra a testében öntudatlanul halálos betegséget hurcoló, élete utolsó nagy kalandjára induló asszony komplikált, sokszínű alakját. Fiatalos bája, üde egyénisége, szép, ízes beszéde, ösztönös művészete színjátszásunk komoly ígéreteként revelálják Almássy Judit tehetségét. Rokonszenves művészegyéniség, aki már első debreceni felléptével felkeltette az érdeklődést fejlődésének további útja iránt. Az előadáson nagy és őszinte sikert aratott.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Ma, csütörtökön este **Kiss Manyi** vendégjátékával a **Fityfiritty** kerül előadásra. **A Kiss Manyi-esték** jegyei már elővételben nagyrészt elkeltek, az előjegyzett jegyeket csak ma délig tartja fenn a pénztár. A bérlőket felkérik, hogy vendégjátékoknál egy nappal az előadás előtt váltsák ki jegyeiket.

Pénteken este **Kiss Manyi-est** a Csokonai-színházban. A kitűnő művésznő legjobb számait adja elő.

Szombaton délután filléres helyarakkal a nagysikerű **Kolozsvári dáridó,** szombaton este **Mágnás Miska.**

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

KISS MANYI ma délben érkezik Debrecenbe és megérkezése után egyenesen a színházhoz megy, ahol részt vesz a „Fityfiritty" főpróbáján. A magyar filmek és fővárosi színjátszás remek szubrettje ma este a „Fityfiritty" címszerepét, legjobb szerepét alakítja a Csokonai-színházban. Kiss Manyi kérte telefonon vitéz Jakabffy direktort, hogy pénteken este a „Fiatalság bolondság" helyett, amely már lejátszott darab Debrecenben, egész esti műsort betöltően láthassa a debreceni közönség. Így a nagyszerű művésznő a fővárosi Pódiumban előadott nagysikerű műsorát játsza el: négy egyfelvonásos főszerepét, ezenkívül a „Jaj, de jó a habos süteményt"-től kezdve valamennyi slágerszámát. Így pénteken igazi Kiss Manyi-estet láthat a közönség.

A „MÁGNÁS MISKA", ez a remek humorú, nagysikerű operett szerepel a színház szombati és vasárnapi műsorán. Minden elismerést megérdemel vitéz Jakabffy direktor, amiért tervszerűen újítja fel a régi nagysikerű operetteket az ötletekben gazdag rendezés voronoffi injekciójával fiatalítva meg azokat. A „Mágnás Miska" valóban a közönség óhajára, közkívánatra kerül színre és Jakabffy direktor parádés szereposztásban tűzi műsorra a darabot.

JÁVOR PÁL és Kiss Ferenc lesznek Kiss Manyi után vitéz Jakabffy Dezső társulatának vendégei, még március folyamán. Jávor Pál a „Noszty-fiú esete Tóth Marival" című darabban, Kiss Ferenc — mint már hírül adtuk — a „Cyrano"-ban vendégszerepel Debrecenben.

PROPAGANDAELŐADÁS keretében hétfőn este a „Mosolyország" szerepel műsoron mérsékelt helyárakkal és ezen a ponton meg kell említenünk, hogy a „Cigánybáró" után a „Mosolyország" is saját szereposztásban, vendégek nélkül kerül színre, amit ma vitéz Jakabffy társulatán kívül aligha tud vidéki társulat kiosztani saját köréből. A Jakabffy-társulatnál Antal Ila és Kovács Irén személyében két nagyszerű primadonna, D. Kovács és Márkus személyében két remek bonvivan áll rendelkezésre. A jövő héten egyébként a „Sybill" és „Kék Duna" operettek is műsorra kerülnek.

VIGSZINHÁZ. „Áll a bál" olyan magyar film, melyet felújításban is szívesen megnéz az ember, mert kedves, — szép és jól megrendezett film. Remek együttes, szép kiállítás. Érthető az érdeklődés.

Gyarapítsuk a nemzeti vagyont

Hogy lehetne hasznos munkára fogni az uccagyerekeket.

Hazánkban még sok-sok lehetőség van arra, hogy elősegítsük a nemzeti vagyon gyarapodását. Már többször szó volt a lapok hasábjain a selyemhernyótenyésztés, a gyógynövénygyűjtés, valamint a ruházati cikkek készítésénél használható csalán-rostok gyűjtéséről, vagyis azoknak fontos nemzetgazdasági jelentőségéről.

Ezekre vonatkozólag volna indítványom a következő: Figyelve például Debrecen város uccai életét, mindenkinek van alkalma meggyőződni arról, hogy a kéregetők száma milyen katasztrófálisan megnövekedett. Ezek főképpen 10—20 éves fiúkból kerülnek ki, és hol szerényen, hol tolakodva kérnek, vagy követelnek kenyérre valót a járókelőktől. Jószívű emberek napjainkban is vannak még sokan és ezeknek az uccagyerekeknek a szava csak ritkán marad eredménytelen. Csakhogy mikor az ember ezekkel jót tesz, talán vétkezik hazája ellen, mert a kéregetés igen kényelmes kenyérkereset s így ezer és ezer ifjú lesz megrögzött dologkerülő, akik csak a társadalom nyakán élősködnek. Ugyanakkor hazájuk semmi hasznukat nem veszi.

A kéregetések megszüntetésére voltak ugyan már a múltban különböző intézkedések, de gyakorlatban bizony nem váltak be, mert még jobban elszaporodott a kéregetők száma.

Ezen az állapoton változtatni csak úgy lehet, **ha munkaalkalmat teremtünk nekik,** hogy munkájuk után saját erejükből tartsák fenn magukat. Fontos különösen most, hogy ezek a kéregetők hasznos munkás tagjai legyenek a magyar hazának. Ezt csak úgy lehet elérni, ha megszervezzük őket munkára amit tanítók és leventeoktatók segítségével lehetne sikeresen megoldani. Komoly kiképzés után megvolnának a munkáskezek különböző munkakörre...

Például említem meg, miért nem tud hazánkban a selyemhernyótenyésztés fellendülni, kellően elterjedni. Azért, mert eddig selyemhernyó tenyésztéssel csak kizárólag magánosok, vagyis egyes családok foglalkoztak, úgy hogy a család egy része gondozta, a másik pedig az eperfalevelet gyüjtötte. Ez így nagyon nehézkes, mert rengeteg munkával jár, minek rendszerint az a vége, hogy aki egyszer megpróbálta, többet nem foglalkozott vele. Azért volna legtanácsosabb szövetkezetszerűen végezni a selyemhernyótenyésztést éspedig azért, mert így elég volna egy szakképzett vezető. Az eperfalevelelet pedig megszerezhetnék a megszervezett uccagyerekek, akik fára mászni nagyszerűen tudnak. Tőlük aztán a tenyésztő szövetkezés megfelelő kilónkénti áron átvenné az összegyüjtött levelet. Nem is kell ilyenformán ehhez nagy tőke. Elég egy szakképzett vezető, megfelelő helyiség, a levelet szedő gyermekeknek pedig egy-egy zsák.

Ugyanez a helyzet a csalán, valamint a gyógynövénygyüjtés terén. — Eddig hazánkban gyógynövényekből óriási tömeg pusztult el évente kihasználatlanul. Az említett módon mindezt fel lehetne használni. Az uccagyerekek közül fel lehetne fogadni a selyemhernyótenyészetbe a gondozásra, úgyszintén a gyógynövényvásárló egyesületbe annak kezelésére, szárítására. Így is maradna bőven, akik a gyüjtéssel foglalkoznának.

Kérdezhetné bárki, miért nem foglalkoztak ezek eddig ilyesmivel. Azért, mert a selyemhernyótenyésztéssel csak népes családok foglalkoztak, akik maguk is megszerezték a szükséges falevelet. Így hiába is szedte volna bárki, értékesíteni nem tudta volna sehol.

Ugyancsak az tapasztalható a gyógynövénygyüjtés terén. Ha össze gyüjtik nem igen tudják hol értékesíteni.

Tehát legcélszerűbb intézkedés volna a kéregetés megszüntetésére a munkaalkalom megteremtése. Ennek kétféle haszna volna. Az egyik a nemzeti vagyon gyarapodása, ami ma igen fontos, a másik pedig az, hogy így ezek az uccagyerekek meg lennének védve a végleges elzülléstől. Vagyis mindennek nemcsak anyagi, hanem erkölcsi értéke egyformán jelentős és fontos.

Ha pedig országépítésről beszélünk, miért ne volna az uccagyerkek munkája is megbecsülendő. Az állam szerkezete éppen olyan, mint az óráé, mely csak akkor működik pontosan, ha minden alkatrész egyformán kiveszi részét a munkából.

Zs. L.

Az iparosok tájékoztatása a huszonkulcsok alkalmazásáról

Az 51.071—1942. K. M. számú rendelet III/c. pontja szerinti ármegállapításnál figyelembe vehető haszonösszegek kiszámítására vonatkozólag sok kisiparos nem bír kellő tájékozottsággal s emiatt nagy bizonytalanság uralkodik közöttük. Erre mutat az, hogy naponta tömegesen érdeklődnek a nettóhaszonkulcsok mikénti alkalmazása iránt, de a megkapott tájékoztatások után is fennáll a bizonytalanság, mert szinte lehetetlenség minden egyes érdeklődőt úgy kioktatni, hogy a nyert tájékozás után a reáháruló kötelességnek eleget is tudjon tenni.

Ennek a nagy bizonytalanságnak megszűnése végett az Ipartestület most egy általános, tehát minden érdekelt szakmára vonatkozó tájékoztató előadást fog tartani éspedig március hó 8-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel az Ipartestület dísztermében. Erre az előadásra már előre is azzal hívja fel a figyelmet, hogy elsősorban a szakosztályok elnökei, alelnökei és jegyzői feltétlen jelenjenek meg, de egyébként minden iparosnak érdeke, hogy a tájékoztatást meghallgassa, ezért megjelenésük szintén fontos.

* **Mesedélutánt rendez csapóuccai egyházrészünk női köre, március 7-én, 8-án délután négy órakor az árpádtéri egyházrész, Kassa út 12. számú otthonában. Előadják: „Piroska és a farkas" háromfelvonásos, táncos, dalos örökszépségü tündérmeséjét. Műsormegváltás!**

Ellopták a Csokonai színház egyik művészének a „Kolozsvári dáridó" bemutatójára csináltatott ruháját

Kovács István, a Csokonai Színház tehetséges fiatal művésze, Csapó-utca 78. alatti lakos, aki a Kolozsvári dáridó című operettben nagy sikerrel mutatkozott be a debreceni közönségnek, tegnap mint panaszos jelent meg a rendőrség panaszfelvételi irodájában Ferencz detektívnél.

A kitünő művész előadta, hogy ismeretlen tettes öltözőjéből ellopta 400 pengő értékű vadonatúj ruháját, melyet a Kolozsvári dáridó premierjére készíttetett. A tettes a délelőtti órákban követhette el lopást, amikor a színészek a próbán vannak elfoglalva. — Valószínüleg álkulccsal felnyitotta Kovács István öltözőjének ajtaját és kabátját, mellényét és pantallóját leakasztva a fogasról, magával vitte. — Ezenkívül megdézsmálta Kovács István cigarettás-dobozát is.

A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **A pápa állapota javult.** Vatikánvárosból jelentik: A pápa szerdán fogadta Maglione biboros államtitkárt. A Szentatya egészségi állapota a lehető legkielégítőbb, de pár napig még pihennie kell.

— **A bankjegyforgalom** a Nemzeti Bank február 28-iki kimutatása szerint a február 23-iki forgalommal szemben 126 millió pengővel emelkedett.

— **A szingapuri tisztogatási műveletek** során 70.699 kínait tartóztattak le a japánok, — jelentik Sanghaiból

Babos von Stampach Károly ny. miniszteri tanácsos halálu

Széles körben keltett mély részvétet Babos von Stampach Károly nyug. miniszteri tanácsos, a debreceni 12. földmérési felügyelőség volt főnökének halála.

Babos von Stampach Károly régi nemesi családból származott. Anyai nagyatyja, mint huszárgenerális résztvett az 1848-as szabadságharcban és ezért Kufsteinban várfogságot szenvedett. Nagyatyja német származású lévén, régebben megkapta a »Freiherr von« címet. Atyja magyar érzelmeinek megfelelően felvette a Babos nevet.

Rendkivül szorgalmas, kötelességtudó, puritán férfiú volt Babos von Stampach Károly. Középiskoláit a debreceni Kollégiumban végezte, mérnöki tanulmányait Budapesten. 1891-ben mint segédmérnök került a debreceni 12. számú földmérési felügyelőséghez. 1918. évben műszaki főtanácsossá nevezték ki, 1928. évben pedig érdemei és kiváló szaktudása elismeréséül miniszteri tanácsos lett. 1929. évben vonult nyugalomba.

Életének 72. évében, boldog házasságának 21. évében rövid szenvedés után hunyt el. Halálát feleségén, fián és két kis unokáján kivül kiterjedt rokonság gyászolja.

GYÁSZROVAT

özv. Ernst Károlyné Mészárcsik Anna életének 88. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a) ravatalozójából. — Lakás: Teleki-utca 29. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Babos Károly nyug. miniszteri tanácsos, földmérési felügyelőség volt főnöke, temetése ma délután félnégy órakor lesz a díszravatalozó teremből. Fehértói és Takács vállalata végzi.

Szepessy Jánosné Kuchtanics Mária, élt 33. évet. Temetése pénteken délután félnégy órakor lesz a másodosztályú ravatalozó teremből. Fehértói és Takács vállalata végzi.

Illés János honvéd temetése ma délután lesz a hármas teremből. Fehértói és Takács vállalata végzi.

Féhn György 55. éves. Temetése Munkácsra szállítás után szombaton délután lesz. Szállítását Csurka temetkező végzi.

Kozma Katinka, élete 7-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután három órakor lesz a hármas teremből, református szertartású imával. Lakás: Rákóczi u. 57. Csurka temetkezés.

Özv. Gáspár Jánosné MÁV nyugdíjas 53. éves. Temetése csütörtökön délután félöt órakor lesz a köztemetői 2. A) teremből. Lakása: Ruyter ucca 28. sz. Pusztai temetkezés.

Torkos János ny. MÁV s-tiszt, 54 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután félöt órakor lesz a köztemetői 2. B) teremből, római katolikus szertartással. Lakása: Kabar ucca 11. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Horváth Győző 17. éves korában elhunyt. Temetése ma 4 órakor lesz a négyes ravatalozóból. Lakás: Budapest, Gebauer-cég rendezi.

— **A Bolgár-Magyar Asztaltársaság** ma este tartja összejövetelét a Gambrinusz különtermében.

— **Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki a csatornazsir termelésének és forgalmának szabályozása tárgyában.** A rendelet szerint az üzlethez, üzemhez, vagy vállalathoz tartozó szennyvíz-lefolyóban elhelyezett zsírfelfogókészüléket a tulajdonos köteles 8 nap alatt az olaj- és zsiradékipari bizottságnak bejelenteni. Ha az említett szennyvíz-lefolyóban zsírfelfogókészülék nincs, az olaj- és zsiradékipari bizottság a zsiradékgyüjtő és elosztó kft. előterjesztésére megengedheti, hogy abba a kft. saját költségén megfelelő számú és nagyságú készüléket szereljen fel. A készülékkel összegyüjtött zsíriszapot az üzem tulajdonosa köteles a kft-nak felajánlani. Ilyen zsíriszapot a kft. vagy bizományosa vásárolhat csak.

KÖZGAZDASÁG

A tégla-, cserép- és mész új eladási ára

A közellátásügyi miniszter újból szabályozta az égetett tégla, mészhomoktégla, tetőcserép, égetett mész, mészpor és mészhidrát legmagasabb eladási árát. Kimondja a rendelet, hogy mindenfajta égetett agyag és mészhomoktégla gyártmánynak, továbbá mindennemű égetett agyag, tetőcserép-gyártmánynak az eddig megállapított legmagasabb gyári eladási árához a visszacsatolt délvidéki területen 12 százalék, az ország egyéb részein pedig 21 százalék felár számítható hozzá.

Megengedte a közellátásügyi miniszter, hogy a Magyar Általános Kőszénbánya, a Salgótarjáni Kőszénbánya, a Pécsbányatelepi Mészgyár, a Káposztásmegyeri Mészhomoktéglagyár, a Hercegprímási Mésztelepek, a Huppert-féle mészgyár és a Mezőgazdasági Mészégető a mész rögzített gyári eladási árához **legfeljebb 30 százalék felárat számíthat.**

A többi szénnel égethető üzemek a délvidéki területek kivételével legfeljebb 38 százalék felárat számíthatnak hozzá. A fával égető üzemek 18 százalék felárat számíthatnak fel. A felárat a számlában külön fel kell tüntetni.

Rézmészport is kapnak a szőlősgazdák

A szőlősgazdák részére kiszolgáltatható rézgálicmennyiséget a földművelésügyi miniszter — mint ismeretes — kat. holdankint 12 kg-ban állapította meg. Mivel ez a mennyiség a peronoszpóra elleni védekezésre csak kedvező időjárás esetén lesz elegendő, a földművelésügyi miniszter gondoskodott megfelelő mennyiségű rézmészpor gyártásáról is, mert ez a védekezőszer megfelelően alkalmazva a rézgálic pótlására alkalmas. A rézmészpor is csak utalvány alapján szolgáltatható ki a vevőnek. A szőlősgazdák részére kiszolgáltatható rézmészpormennyiséget kat. holdankint 4 kg-ban állapították meg.

Debreceni termény- és takarmányárak: Széna 7.75, lóhere 9.25, bükköny 8.00, borsó 6.00, szalma (rozs) 4.20, cukorrépa 7.00—8.00, takarmányrépa 5.80—6.80 P.

SPORT

DVSC-Ruszin válogatott mérkőzés lesz a Stadionban

A bajnoki rajt előtt utolsó előkészítő mérkőzését tartja vasárnap a DVSC a ruszin válogatott ellen. A csapat zömét az ungvári Rusj játékosai adják, de néhány kiváló kárpátaljai játékossal erősítik meg a csapatot.

A DVSC a felgyógyult Szabóval, aki már a mai edzésen is résztvesz, a BVSC ellen az I. félidőben szerepelt csapattal veszi fel a küzdelmet, legfeljebb arról lehet szó, hogy az egyik félidőben Kristóf játszik a jobbszélső helyén.

A mérkőzés 3 órai kezdettel kerül lejátszásra Joanovics játékvezető vezetésével. Előzőleg 1 órakor a DVSC II csapata a Nyilastelepi Törekvéssel játszik dr Lengyel József vezetésével.

A debreceni játékvezetők ma este tartják heti összejövetelüket, melynek keretében Auer Kálmán testnevelési tanár, a kiváló sportember, aki nemrég érkezett haza a keleti hadszíntérről, beszél a szovjetorosz sportviszonyokról.

A DVVSC ma délután nagy kétkapus edzést tart, melyen főleg a támadósor gólképességét igyekeznek fokozni.

Lemondott a Szeged vezetősége Markovits Szilárddal élén a vasárnapi Szeged—WMFC mérkőzésen történtek miatt. A szegedi vezetők azt állítják, hogy Kiss M. Ernő játékvezető több esetnél nem járt el a szabályoknak megfelelően.

Megtartják húsvétkor a Budapest—Vidék mérkőzést. A mérkőzés érdekessége, hogy a vidéki válogatottat Móré János, a budapesti Vincze Jenő állítja össze: tehát két debreceni fiú. A válogatottban a DVSC több játékosa is bizonyára helyet kap. Legvalószínűbb a Tóth — Csokai, Kispéter — Baróti, Szücs, Zilahi — Szántó, Kolláth, Sárvári, Bodola, Tóth III összeállítás, de Bonyhádi, Füzér, Turbéki, a szegedi Kalmár is szóbakerülhet.

—□—

A NyTVE csapata még a tavaszi idényben nem viselheti a Szabolcsi MOVE nevet. Az NyKISE öt játékosát azonban villámmal átigazolták az egyesületbe és ezekkel megerősítve jön Debrecenbe a március 15-én lejátszásra kerülő DVSC—NyTVE első bajnoki mérkőzésre.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

LEVELEZÉS

Női szabók figyelmébe! Szombaton délután 2 órakor tartja **Nágay Béla** úr Tavaszi Divat szakszerű előadását. Jelentkezni lehet a szakosztály elnökénél. 1228

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kocsis gazdasági vidéki homoki gazdaságba április elsejére olyat keresek, akinek családjából még kondást és gulyást alkalmazhatok. Értekezni minden kedden reggel 8—9 óra között a kiadóhivatalban, de más kor nem. 1049 vv.

Fémesiszoló lakatossegédet felvesz Neulander, Erzsébet-u. 28. 1222

Szabósegéd, ki vegytisztításban vasal, azonnal felvétetik. — Ungváry kelmefestő, Kálvin-tér 5. 1248

Úrifodrász elhelyezkedne. Győrffy, Eötvös 89. 1247

ALKALMAZÁST nyer nő

Házmesterpár havi egyszeri mosás, vasalásért és kertgondozásért lakást, világítást kap Honvéd 23, ha eddigi béres lakását cserében átengedi. 1229

Tanulóleány fizetéssel felvétetik az „Erzsók" kalapszalonban, Szent Anna 5. 207

Tanulóleányokat felvesz dr Pollákné női divatszalon, Piac 58. II. emelet. 1224

Szőnyegszövődébe segédleányok és tanulóleányok azonnal felvétetnek. Monti ezredes 14. 1239

Gyors- és gépírónőt, gyakorlott elsőrangú munkaerőt felveszünk. Kontsek cipőüzlet. 1233

Kifutólcány vagy fiú felvétetik kályhásnál. Hatvan 4. Jelentkezni délelőtt 9-kor. 1242

Tüzifaüzletbe jobb, megbízható asszonyt vagy komolyabb leányt felveszek félnapra. Jókai 16. 1243

ALKALMAZÁST keres nő

Szerény leány, 22 éves, gyermek mellé, vagy beteg mellé ajánlkozik. Cím a kiadóban. 1223

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónőt azonnal felvesz kozmetika, püspöki palota 1. I. 31. 1180

Megbízható, gyermekszerető, főzéshez értő mindenest azonnal felveszek. Széchenyi 64. 1255

Mindenes azonnali belépésre ajánlkozik. Tanító 6. 1234

Egyedülálló idősebb nőt házvezetőnőnek felvesz Simon, Miklós-u. 27. 1244

Mindenesleányt vagy asszonyt, bentlakót, — azonnalra felveszek. Klein étterem, Piac 66. Udvarban. 260

AJÁNLAT

Fonásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készít Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Csipkefüggönyöket, valódi klöpli anyagot, 450—300 szélesben, csipkeanyagokat, Rothermere u. 36. keresztépület. 616 4. 29

Órajavítást vállalok s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsönzök. Javítást jótállással vállalok. Hivásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester Kölcsei 8. 1573 3. 15

Korcsolya 5 pengőtől, villanykörtecsere 30 fillér, gramofonlemezcsere, dísztárgyak — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Egyenruhát bizalommal rendeljen Tegdesnél, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

Törtezüstet, kanalakat, pénzeket veszek. Nagyvárad-u. 15. Sipkovits. 1141

Cserépkályhák olcsón eladók. Hatvan 4. Utcai pince. 1240

KERESLET

Amerikai szőlőkénporozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni. 1641 vv.

Fogaranyat, ékszert, ezüstöt legmagasabb árban veszek. Fränkl, Piac 56. 17779 4. 15

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3. 20

ÉLELMISZER, ITAL

Válogatott fajalma nagyban és kicsinyben 1 pengőtől kapható. Hatvan 41. 1204 4. 4

Uradalmi fajalma nagyban és kicsinyben egész nap kapható. Széchenyi 22. 1203 4. 4

OKTATÁS

Naményi gyorsíró, gépíróiskolában kezdő tanfolyam bármikor megkezdhető. Vasúti kedvezmény. Batthyány 1. 878 4. 4

Simai gyors- és gépíróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. — Államvizsga. 1555 3. 11

RÁDIÓ

Rádiódoboz eladó Csapó-u. 41. az asztalosnál. 1231

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. — Ebenstein, Csokonai 17. 825 4. 1

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség. Előnyös árak. Hunyadi 2. 1106 5. 4

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés, — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben. Piac 71. 269 3. 25

Rekamier és fotellek eladó. Homok 142. Keresztépület jobbra. 1148

Ebédlőasztal, nagy tükör, márványlapos tükrös szekrény eladó. — Horváth, Vígkedvű-u. 18. 1122

Rekamier és fotellek eladók, Homok-utca 142. Keresztépület. Árpád-tér felől. 1148

Fálháló, toalett tükörrel eladó. Megtekinthető délután 4-től 6-ig pincehelyiségben, Hunyadi 2. 1237

Egy Biedermayer intersias asztal eladó. Piac 71. II. udvar. 1252

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

Jogfolytonos vendéglő házzal együtt elköltözés miatt olcsón eladó. Salétrom 8. 1196

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Többféle motorkerékpáralkatrész jutányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29. 1937 vv.

LAKÁSCSERE

Kétszobás minden kényelemmel ellátott komfortos kerti lakásomat elcserélném 3 vagy 4 szobás hasonló kerti lakással. Cím a kiadóban. Telefon 27-89. 1048 vv.

LAKÁST KERES

Három-, esetleg négyszobás kertségben lévő komfortos lakást keresek május elsejére. Cím jelentkezik a 17—52-ős telefonszámon. 1047 vv.

Kettő, vagy háromszobás, összkomfortos lakást keresek, május 1-ig Közvetítőt díjazok. Cím: Vörösmarty u. 15. 943

Városban egy szoba, konyha, vagy egy nagy szobát keresek április 1-re. Fűszerüzlet, Magoss György-tér 9. 1213

Különbejáratú elegáns két szobából álló lakást keresek. — lehetőleg konyhahasználattal — villamoshoz közel — március elsejére. Cím: Postafiók 18. 1179

2 szobás lakást keresek március 15-re vagy április 1-re Szent Anna környékén, „Biztos fizető" jeligére. 1236

BÚTOROZOTT SZOBA

Légfűtéses különbejáratú bútorozott szoba 15-ére kiadó. Svetits I. lépcső V. 1246

Bútorozott szobát, házmesteri állást keresek 15-ére. Szabó, Izsák Rtnél. 261

ELVESZETT

Kézimunkakosár, bennelevő kézimunkával elveszett. Jutalom ellenében leadható Groszmál, női ruhaüzlet, Piac 51. 1249

INGÓSÁG VÉTEL

Kerékpárgumit legroszszabbat is veszek. Telefon 38-69. Érte megyek. Nagy István Széchenyi 6. 1201

INGÓSÁG ELADÁS

Fürdőkályha, fürdőkád eladó, Péterfia 11. Peley szalon. 1235

Rekamier olcsón eladó. Mester 40. 1245

Eladó tölgy ebédlő kis asztalok, matrac, paplan, Kötődében, Hangya udvar. 1250

GAZD. ESZKÖZÖK

Ekék, boronák, lókapák, mérlegek, alkatrészek nagy választékban. Szécsi, Hatvan 61. 1105 5. 4

Kitüntetett magastörzsű oltott tpöszmétefa (1 és 2 éves) előjegyezhető Apponyi-u. 25. Csapókert. 1205

Kétkerekű, féderes kézikocsi eladó. Hatvan 4. Házmesternél. 1241

Kétlovas szekér eladó. Hatvan 58. 1251

ELADÓ HÁZ

Tíz lakással eladó jövedelmező bérház, Ruyter 44. Érdeklődni Kinizsi 75. 591 3. 31

Eladó sürgősen Erzsébet-u. 67 számú ház. 1226

Eladó Apafi-u. 143. sz. családi ház elhelyezés végett alkalmi áron. — Értekezni Augusztaszanatórium, fodrászüzlet. 1254

Eladó Apafi-u. 69. számú ház alkalmi áron. Értekezni Kétmalom-u. 14. tulajdonosnál. 1253

ELADÓ HÁZHELY

Hadházi-utcából nyíló Gvadányi-utcában, sarok melletti 270 négyszögöles villatelek eladó. Érdeklődni Domokos Lajos 3. alatt 12—2 között. 1128

Eladó Libakert, Szegfű utca 18. számú telek. Értekezni Rákóczi 67. alatt. 1225

ELADÓ FÖLD

Eladó 2 hold elsőosztályú ondódi föld dr Varga Imre ügyvédnél, Szappanos 3. 1221

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY